THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
APR 6 1942
ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS
New York Public Library 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Velykų, šių pirmųjų pavasario švenčių ... ga, visiems Vienybės skaitytojams, bendradarbiams ir ... gams linkime daug laimės. — Vienybės redakcija ir administracija.

BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS AND STAMPS

LVI METAI 14 N. PENKTADIENIS, 1942 M. BALANDŽIO (APRIL) 3 D. BROOKLYN, N. Y. KAINA 5 CENTAI

DABAR

O, tos Velykos!
Lietuva kelsis
"Bendras frontas"
Apie linotipą

JUOZAS TYSLIAVA

Dar vienos Velykos.

Tiesa, miesto gyventojas nejaučia to džiaugsmo, kurį pavasaris pilna sauja sėja kaimo žmogui.

Tik atsiminkime Velykas Lietuvoje. Kaip mes, būdami maži, laukdavome "Velykų Bobutės," atnešančios margučių. Koks didelis džiaugsmas vaikui, kuris, sulaukęs Velykų, pirmą kartą po ilgos ir šaltos žiemos, basas gali bėgti pradžiūvusiu takeliu...

O tos pempės... Tie aukso lapūgai patvinusiose pievose... Tie sidabro debesėliai mėlynoje pietų padangėje... Ta beržų sula...

Iš to didelio džiaugsmo tu net pamiršdavai skaudamą pirštą, kurį netyčia įsipiovei, darydamas dūdą iš alksnio šakos.

O, tos Velykos Lietuvoje!

* * *

Didžiojo mokytojo prisikėlimo rytas, deja, nudažytas žmogaus krauju. Velykų giesmės aidas dingsta armotų kulkosvaidžių trenksmo ir tratėjimo kakafonijoje.

Dangaus sūnus keliasi, bet žemės sūnus miršta.

Bet... nekaltai liejamas kraujas, sakoma, šaukiasi į dangų keršto.

Nujautimas sako, kad anksčiau ar vėliau ateis atsiskaitymo diena tiems, kurie žmogaus krauju nudažė Velykas.

Ateis, ateis laimėjimo Velykos tiems, kurie šiandien kenčia nedalią, vargą ar nelaisvę. Taip, ateis dar vienos Velykos. Lietuva kelsis iš grabo.

Ta pati Lietuva, kur mes, būdami maži, taip laukdavome Velykų.

* * *

Dirvos redaktorius K. S. Karpius, aiškinasi:

"Kad tarp Dirvos ir komunistų nėra jokio 'bendro fronto' tai liudija komunistų išleisti SLA rinkimų agitacijos plakatai, kuriuose jie neremia NEI VIENO tautininko ar sandariečio kandidato, priešingai, juos žiauriai smerkia."

Taip, bet ar Dirvos redaktorius galėtų nurodyti bent vieną faktą, kur komunistai būtų smerkę Masytę. Komunistų Laisvė ir Vilnis, kaip ir tautininkų Dirva, **sutartinai** smerkia Viniką, bet remia Masytę. Net **komunistas** Miliauskas atsisakė kandidatuoti Masytės naudai.

Ar dar reikia geresnių įrodymų, kad tarp Dirvos ir komunistų YRA "bendras frontas"?

* * *

Dabar jau aišku, kodėl daugelis gerų tautininkų ir sandariečių neremia to kandidatų sąrašo, kurį skelbia Dirva.

Koks nuoširdus ir geras tautininkas norėtų matyti SLA komunistų kotrolėje?

Tiesiog nesuprantama: tokie geri tautininkai, kaip teisėjas Laukaitis, dr. Biežis ir kiti, sutiko dėti savo vardą šale mergiotės, kuri yra aklas komunistų įrankis.

Berods, teko girdėti, kad dr. Biežio vardą Dirva paskelbė be jo paties sutikimo.

O kad Dirvos redaktoriaus sąžinė nerami, tai aišku. Jis rašinėja veikėjams, prašydamas jų viešai nieko nesakyti dėl Masytės kandidatūros...

Kur eini, Karpiau?

MacArthuras atvyksta į Australiją

ANGLIJOS IR RUSIJOS KARO LAIVAI SUNAIKINO PENKIS NACIŲ LAIVUS

Milžiniškas prekybinių laivų konvojus laimingai pasiekė Murmansko uostą

LONDON.— Vienas iš didžiausių prekybinių laivų konvojų su visokia karo medžiaga Rusijai: tankais, karo lėktuvais, ginklais ir amunicija, šią savaitę laimingai pasiekė Murmansko uostą Rusijos šiaurėje.

Konvojų lydėjo ne tik Anglijos, bet pirmą kartą šiame kare ir Rusijos karo laivai ir lėktuvai.

Plaukiant per Atlanto vandenyną, šį milžinišką laivų konvojų vokiečių povandeniniai laivai, karo lėktuvai ir net karo laivai keletą kartų užpuolė, tačiau nė vieno laivo nepavyko paskandinti. Didžiausias puolimas įvyko atšiaurėje, netoli Rusijos pakraščių, kur konvojų puolė vokiečių naikintojai, povandeniniai laivai ir lėktuvai. Paskutinėje kovoje Anglijos ir Rusijos karo laivai nuskandino penkis vokiečių karo laivus, iš jų tris povandenininus laivus, ir nušovė keletą karo lėktuvų.

Tose kovose konvojaus apgynime nukentėjo tik du anglų karo laivai, vienas šarvuotis ir vienas naikintojas, kurie laimingai pasiekė uostą. Rusų karo laivai nuskandino vieną vokiečių povandeninį laivą.

Sakoma, kad šį konvojų vokiečių povandeniniai laivai visą laiką sekė, tačiau negalėjo prie jo prieiti. Daugumas konvojaus laivų buvo prikrauti su karo medžiaga iš Jungtinių Amerikos Valstybių.

Pagaliau Vienybė įsigyja naują linotipą.

Jeigu ne sekamas, tai kitas Vienybės numeris bus surinktas nauju linotipu, naujomis raidėmis. Laikraščio veidas bus pakeistas. Skaitytojai, kurie taip uoliai laukojo naujam linotipui įsigyti, be abejonės, bus patenkinti.

Kiti Amerikos lietuvių laikraščiai jau seniai įsigijo naujas mašinas. Bet ir jie nepajėgė to padaryti be skaitytojų pagalbos.

Naujas linotipas kaštuoja 5,000 dolerių. Tai suma, kurios, be skaitytojų pagalbos, iš tikrųjų neįmanoma sudaryti. Bet, kaip sakoma, lašas po lašo ir akmenį pratašo.

Tik praėjusiais metais Vienybės linotipo fondui gauta apie tūkstantis dolerių aukų.

Lietuvoje draudžia pardavinėti paukščius

LISBON, Portugalija. — Radijo žiniomis iš Kauno, vokiečiai paskelbė įsakymą draudžiant pardavinėti naminius paukščius vartotojams.

Visas naminių paukščių pardavinėjimas turi eiti per kooperatyvus, kuriuos kontroliuoja vokiečiai. Įsakyme pasakyta, kad tuo norima aprūpinti kariuomenę ir civilinius gyventojus paukštiena.

Panevėžy surašyta 140,000 gyventojų

LISBON. — Radijo žiniomis, pagal išduotas maisto korteles Panevėžio apskrityje suregistruota 140,000 gyventojų. Bolševikų valdymo laikais Panevėžio apskrityje buvo iš viso 145,000 gyventojų.

Apskrityje yra 95,5 nuoš. lietuvių, 1,6 nuoš. lenkų, 1,9 nuoš. žydų. Apskrities plotas užima 4,041 ketvirtainį kilometrą.

Hitleris pasiuntė į Krymą 1,500,000 kariuomenės

LONDON. — Patikimimomis žiniomis, Vokietijos kariuomenės vadovybė pasiuntė nemažiau pusantro milijono naujos kariuomenės į Pietinę Rusiją ir Krymą, kur visą laiką eina dideli mūšiai su rusais. Manoma, kad netrukus į Pietinę Rusiją bus pasiųsta nemažai ir bulgarų kariuomenės.

Nustos gaminę elektriškus įtaisus

WASHINGTON. — Valdžios įsakymu Amerikos dirbtuvės nuo gegužės 31 d. nustos gaminusios kai kuriuos elektriškus įtaisus, kaip, elektriškus prosus, skustuvus, kavinius puodus, keptuvus, cigaretėms mašinėles ir kitus įtaisus, kurie dabar labai populiariški. Dirbtuvės, jų vietoje gamins ginklus ir visokius elektrikiškus įtaisus karo reikalams. Iš viso uždraudžiama gaminti net 50 įvairių elektriškų įtaisų ir įrankių.

Prezidento Roosevelto Velykų pareiškimas

WASHINGTON. — Didžiosios savaitės proga Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidentas Rooseveltas pareiškė: "Nežiūrint kokią tikybą žmogus išpažintų, dauguma amerikiečių Kalvarijos Kryžiuje mato simbolį, kuris pranašauja, kad šviesa laimės prieš tamsą, kad teisingumas stipresnis už melą, kad gyvenimas kilnesnis už mirtį".

"Tai vienintėlis ženklas, kuris gali nugalėti pagonybės jėgas, kurios dabar grasina visam ką mes laikome brangiausiu."

Naujas Putino eilių rinkinys

LISBON — Spaudos žiniomis, V. Mikolaitis—Putinas paruošė naują savo eilių rinkini "Rūsčios Dienos". Tame rinkinyje telpa eileraščiai iš bolševikų valdymo laikų.

Vienuolis yra paruošęs spaudai naują romaną "Emigrantai," kuriame vaizduojamas pokarinis 1918 metų gyvenimas.

Mikalojus Dagilėlis paruošė spaudai du tomu raštų. Vieną lyrikos, o kitą pasakėčių.

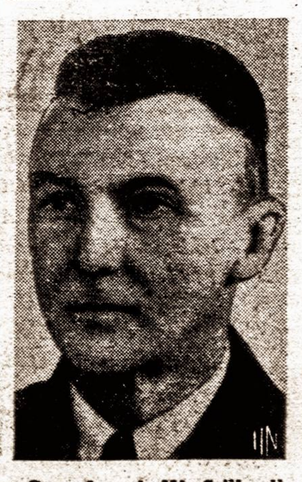

Gen. Joseph W. Stillwell, Kinų kariuomenės vadas Burmoje

Reikalauja užimti prancūzų Madagaskarą

PLYMOUTH, Anglija. — Leslie Hore Belisha, buvęs Anglijos karo ministras šiomis dienomis kalbėdamas Plymothe reikalavo alijantų, kad jie užimtų prancūzų valdomą Madagaskaro salą, kur, manoma, vokiečiai gauna iš prancūzų produktų, medžiagos ir kuro savo povandeniniams laivams

Sudaryta Pacifiko Taryba

WASHINGTON. — Šiomis dienomis Prezidentui Rooseveltui pritariant sudaryta Pacifiko Taryba, kurioje atstovaujamos septynios valstybės aktingai dalyvaujančios kare su japonais Tolimuose Rytuose ir Ramiajame vandenyne. Taryba sprendžia visas bendras problemas surištas su karu ir karo operacijomis Ramiajame vandenyne.

ŠVEDAI SMERKIA SOVIETŲ RUSIJOS PRETENZIJAS Į PABALTIJĮ

Sako, tos pretenzijos yra griežtai priešingos Atlanto Čarterio dėsniams

LISBON, Portugalija. — Švedijos socialdemokratų laikraštis Arberter nagrinėdamas pareiškimą iš Londono, kad Sovietai svarstydami vadinamąjį taikos planą pareikalavo, kad prie Sovietų Sąjungos būtų prijungtos Baltijos valstybės: Lietuva, Latvija ir Estonija. Laikraštis pastebi, kad pateikti rusų reikalavimai yra tik jų pačių reikalavimai, ir kaip toki, palieka klausimą atviru. Esą tie sovietų reikalavimai yra griežtai priešingi Atlanto Čarterio deklaracijai ir jos dvasiai.

Švedų laikraštis Aftonbladet, rašydamas apie Stalino Edeno pasitarimus, sako, kad dėl rusų reikalavimų prijungti prie Soviet, Sąjungos Baltijos kraštus, švedai turi toms valstybėms ne tik pareikšti gilios užuojautos, bet reaguoti į gresiantį joms pavojų

Laikraštis nurodo, kad Švedija su Baltijos valstybėmis jungia stiprus istoriniai ryšiai.

VOKIEČIAI RENGIASI PABALTIJĮ PRIJUNGTI PRIE VOKIETIJOS

Vokiečių spauda teigia, kad Pabaltijo ir Vokietijos ryšiai eina nuo XII amžiaus

LISBON, Portugalija. — "Deutche Zeitung im Ostland" vasario 2 d. laidoje talpina kažin kokio Lex Schlosso straipsnį, kuriame įrodinėjama, kad vadinamasis "Ostalandas" esąs surištas su Vokietija nuo pat vokiečių atsiradimo Livonijoje pradžios, nuo to laikotarpio, kada ten atsirado vyskupas Albertas ir įsteigė Rygą.

Toliau teigiama, kad jau nuo to laiko buvo užmegstas ryšys su germaniškąja — vokiškąja vidurine Europa. Taip pat sakoma, kad nuo to laiko visoki bandymai šį ryšį nutraukti, buvo tik laikini.

Pagaliau laikraštis teigia, kad naujai santvarkai, kurios metmenys šiandien pradeda aiškėti, priklausysiąs ir Baltijos plotas.

Iš to straipsnio jau ganėtinai aišku ko vokiečiai siekia Baltijos valstybėse. Neabejotina, kad vokiečių spauda ir vyriausybė siekia tik vieno— Baltijos valstybių aneksavimo prie Vokietijos Reicho.

VOKIEČIAI LIETUVOJE REGISTRUOJA VISUS ARKLIUS IR VEŽIMUS

Surašinėja visus buvusius Lietuvos pasienio policininkus

LISBON, Portugalija. — Radijo ir spaudos žiniomis, vokiečių komisaras Kaune Kramer įsakė neatideliojant suregistruoti visus arklius, roges ir vežimus Kauno apylinkėje. Panašus susisiekimo traukos įtaisų ir arklių registravimas eina ir kitose Lietuvos vietose. Visi žmonės, kurie turi arklius, vežimus ir roges gavo įsakymą atvykti į tam tikras transportacijos įstaigas arba punktus, kur jie turėjo užregistruoti savo arklius ir vežimus.

Isakyme buvo pasakyta, kad kurie neužsiregistruos bus griežtai baudžiami.

Kauno spauda talpino pranešimą buvusiems Lietuvos pasienio policininkams ir tarnautojams, kuriems įsakoma neatideliojant užsiregistruoti vokiečiu įstaigose. Dėl to vyksta tokia plati registracija Lietuvoje, vokiečiai neskelbia.

Gen. Wavell vos nepateko į nacių rankas

MELBOURNE, Australija. — Dabar skelbiama, kad anglų generlas Wavell, kuris vadovavo karo operacijomis Egipte, anuo metu vos nepakliuvo į vokiečių rankas. Lėktuvas, kuriuo jis ir jo adjutantas skrido, sugedo ir turėjo nusleisti priešo teritorijoje, tačiau lakūnas, Gen. Wavellis ir jo adjutantas pesti laimingai pasiekė anglų linijas. Priešai apie šį įvykį iki šiol nieko nežinojo.

Anglijos karo laivyno vadovybė pradėjo kncentruoti dalį savo karo laivyno Norvegijos pakraščiuose, geriau apaugoti jūrų kelią į Rusiją. Manoma, kad vokiečiai netrukus bandys tą kelią pulti.

MacArthur perorganizavo Australijos armiją

MELBOURNE, Australija— Šiomis dienomis Generolas MacArthur perorganizavo Australijos kariuomenės vadovybę ir vadovaujamose vietose paskyrė energingesnius ir sumanesnius vadus. Šiuo pakeitimu Australijos visuomenė, kariuomenė ir aplamai, visi labai patenkinti.

Perorganizavus Australijos kariuomenę, pati kariuomenė įgijo daugiau pajėgumo, optimizmo ir pasiryžimo kovoti ir laimėti.

Po kariuomenės ir aviacijos vadovybių pakeitimo, Australijos karo aviacija pradėjo intensyvius puolimus prieš japonų strateginius punktus.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

Nacių komisaras Baltijos valstybėms neseniai paskelbė įsakymą, kuriuo Lietuvos, Latvijos ir Estijos privatinės įmonės negali samdyti darbininko be vietinių vokiečių autoritetų leidimo.

Vokiečiai Lietuvoje išleido įsakymą, kuriuo einant, privatinis žmogus negali pasisamdyti darbininko už geresnį atlyginimą, negu moka vokiečiai. Už šio įstatymo nepildymą grąsinama pinigine pabauda ir 6 mėnesiais kalėjimo.

Vilniuje neseniai vokiečiai panaikino vieną žydų ghetto, tačiau šiomis dienomis praneša, kad jau ir antras žydų ghetto Vilniuje panaikintas. Kur padėti iš tų ghettų žydai, nežinia.

Spaudos žiniomis, Pravenišiuose, kur įvyko skerdynės, iš viso nužudyta 199 lietuviai. Tai daugiausiai buvo politiniai kaliniai. Jų kapai atrasti ir norima juos aptverti tvorele.

Prieš kurį laiką vokiečiai Lietuvoje įsakė visiems ūkininkams, kurie laiko avių, atiduoti tam tikrą kiekį vilnų vokiečiams. Tie ūkininkai, kurie vilnų nepristatys, negaus vokiečių leidimo nusipirkti vilnonių drabužių. Tuo tarpu gerai žinoma, kad Lietuvoje vilnonių drabužių už jokius pinigus negalima gauti. Tai tik kitas vokiečių būdas iš Lietuvos žmonių išvilioti vilnas.

Buvęs Lietuvos ministras Berlyne ir Londone Vaclovas Sidzikauskas, dabar kažin kur Vokietijoje uždarytas koncentracijos stovykloje.

Vasario 6 d. Lietuvoje mirė atsargos generolas J. Bulota. Paskutiniu laiku jis gyveno savo dvarelyje Žiežmariuose.

Nežiūrint karo ir gana nepastovios padėties Europoje, vokiečiai Baltijos valstybėse vis daugiau ir daugiau atidaro savo prekybos ir pramonės įmonių. Paskutiniu laiku vokiečiai Lietuvoje ir Latvijoje atidarė naujus Telefunken ir Acid prekybos skyrius.

Pastebima, kad vokiečiai paskutiniu laiku skubina išplėsti savo bizį okupuotuose kraštuose, kad kol gali, išnaudoti tuos kraštus iki paskutiniųjų.

Kaune ir kitur Lietuvoje vokiečiai labai dažnai rengia paskaitas ir susirinkimus, kuriuose agituoja Lietuvos jaunimą stoti į vadinamą "darbo tarnybą." Jaunimas įtikinėjamas, kad prisirašę dirbs Vokietijoje ar okupuotuose kraštuose. Panaši propaganda varoma ir per Kauno radiją.

Filipiniečiai atmušė japonus

WASHINGTON. — Generalinio štabo žiniomis, amerikiečių ir filipiniečių kariuomenė Bataan provincijoje, kur dabar vadovauja Gen. Wainwright, balandžio 1 d. atmušė japonų puolimą prieš amerikiečių pozicijas.

PAS DU LIGONIUS; A. OLSZEWSKĮ IR DR. NARMONTĄ CHICAGOJE

Buvusio Lietuvos leidėjo sveikata nyksta, atmintis netarnauja, o daktarui nupiauta koja

Aną dieną aplankiau du ligonius, abudu geri lietuviai ir įdomus žmonės; vienas, užmirštas, kad jis perėjo aštuntą dešimtį metų savo amžiaus, ilgiausias valandas sėdėjo prie rašomojo stalo ir stengėsi už du padaryti, Antanas Olszewskis, buvusio savaitraščio Lietuvos ir daugybės įvairių lietuvių knygų leidėjas. Kitas pačiame stiprume protu ir kūnu viduramžis žmogus, uolus Lietuvos ir lietuvių reikalų rėmėjas, naprapatas gydytojas Narmontas. Abudu gyvena Olszewskio pastatytame buvusio banko name prie Halsted ir 33-čios gatvių. Vienas daro visokius legalius dokumentus, kitas gydo sergančius naprapatijos ir kitais gamtiškais būdais. Abu, kol sveiki buvo turėjo užsiėmimo pilnai. Pas Olszewskį buvo jo net perdaug. Žmonės ėjo pas jį su visokiais reikalais iš visų Chicagos kraštų taip, kad kartais jis nevaliojo apsidirbti. Juos traukė prie jo ne tik jo pažinimas dalykų, o ir jo teisingumas Jis gi kaip visą savo amžių, taip ir dabar, turėdamas darbą, užmiršta valgį ir viską. Bet jis vieno dalyko niekuomet neužmiršo — rūkymo. Jis visuomet turėjo cigarą dantyse, rūkstantį ar užgesusį. Taigi, rūkymas ir vienvalinis sėdėjimas sunaikino jo sveikatą. Jo viduriai susilpnėjo ir galiaus visai atsisakė veikti.

Ant galo pereito mėnesio pabaigoj jis patyrė ir savo šeimininkei p-niai Pukienei prisipažino, kad jo smegenys neveikia. Ji patarė jam uždaryti savo ofiso duris, atsigulti į lovą ir pailsėti. Jis tą padarė ir nuo to laiko jis ligšiol guli lovoj, sunykęs, su džiuvęs į šipulį, negalėdamas nei valgyti, nei atsikelti. Kokį tik maistą priima, tuoj išvemia, ir lankantieji jį gydytojai palaiko jo gyvybę tik vitaminais, kurie, žinoma, stiprumo jam neduoda. Drauge su kūnu susilpnėjo ir jo protas. Jo atmintis yra visai maža. Mane pamatęs, atkišo ranką, bet pasikalbėt su juo negalėjau. Viena, jam trūksta pajėgų kalbėti. Pusę žodžio pasako šiek tiek girdimai, kitą pusę tik lupomis nukrutina Pasakęs, kad jam jėgų trūksta, jis toliau ėmė sakyti, kad 'Karas buvo Afrikoj—33-iais 32-rais, 31 mais metais.' Tą pasakęs klausė: 'O ka—kirgizas? Man pasakius jam kad dabar jis vokiečius muša, jis pasakė: 'Dabar jokio **karo nėra.**' Tą pasakęs, pridūrė: 'Aš pamiršau ką norėjau pasakyti.' Patylėjęs vėl klausia: 'Kągi norėjąi manęs klausti?'

Čia pamačiau, kad su juo jau negalima susikalbėti. Jo gyvybė pamažu gęsta, gęsta iki ant galo visai užges.

Kitas ligonis, dras Narmontas visai kitokis. Visa jo kliutis jo kojoj. Ji buvo užgauta užgijo ir dabar pradėjo skaudėti. Skaudėjo taip, kad negalima buvo miegoti. Vienas gydytojas jo draugas patarė jam nuimti paveikslą ir pamatyti kas yra. Nuimtas paveikslas parodė, kad blauzdos kaulas kiek žemiau kelio pradeda pūti. Buvo manyta, kad išskutus kaulo puvėsius ir laikant žaizdą švarią kaulas ir koja tarnaus Bet tą padarius skaudėjimas ne tik neapstojo, o dar vis ėjo didyn. Ligonis pradėjo abejoti padarytos operacijos gerumu ir, negalėdamas pakęsti skausmu, pasidavė į ligoninę. Ten jis buvo priimtas ir gavo pilną patarnavimą. Ligoninės gydytojai nuėmė paveikslą ir pamatė, kad išskutus kaulą tiek, kiek reikia supuvimui sustabdyti, kaulas nebus ganatvirtas kūno sunkumą atlaikyti ir galų gale luš. Todėl nutarė, kad reikia koja nupiauti.

Ligonis su tuo sutiko. Užšaldė jam visą šlaunį, apmarino jausmus, bet pilną samonę žiurėti, kaip jam koją piauna, turėjo.

Taip operacijos laiku jis nieko nejautė, bet visus skausmus atkentėjo vėliau. Dabar po trijų mėnesių nupiauta koja beveik jau užgijus ir neskauda, tik kartais jis keistai jaučia galįs pakrutinti kojos pirštus, kurių pas jį nėra.

Tai yra tikra nelaimė likti be kojos. Bet dras Narmontas yra tvirto būdo žmogus ir ramiai susitaiko su neišvengiama padėtimi.Jis turi gerą žmoną ir augina dvejetą gražių berniukų.

J. Laukis.

Mūšyje žiemos metu

Vyrų pilvai ir karas

Kovo 25 d. čia kalbėjo kapitonas Patrick Smith. Jo kalbą ištisai atspausdino vietinis laikraštis The Evening Sentinel. Tarp kitko kapitonas pranašavo, kad Japoniją sumušti ims šešis metus. Esą reikia labai sukrusti. Be to, patarė vyrams, kurie turi mažiau 55 metų amžiaus, o užsiauginę didelius pilvus, dabar juos sumažinti, nes keturių metų bėgyje visiems reikės imti į rankas ginklą. Darbininkams ir fabrikantams priminė, kad nenorėtų perdaug pelno, bet dirbtų, kad priešą nugalėti.

Mes skaitome visokių pranašavimų, tačiau tikime, kad kai Dėdė Samas pasiruoš ir rankoves pasiraitos, tai greičiau apsidirbs su užpuolikais.

Iš SLA 66 kuopos veiklos

SLA 66 kuopos komisija išrinkta iš daugelio narių, sujudo rengti iškilmingas vakarienes įvesdinti naujus narius. Tokia vakarienė įvyks balandžio 12 d. 6 val. pp. Bilietas už vakarienę tik $1.00. Po vakarienės bus šokiai, į kuriuos įžanga 25 centai.

Iš SLA centro specialiai atvyks įvesdinti naujus narius Rimbo leidėjas K. Paulauskas.

Iš kareivio laiško

Prieš kurį laiką gavau iš vieno lietuvio, Dėdės Samo kareivio laišką, kuriame jis tarp kitko sako: "Rengiuosi į kovą ne tik už šios šalies laisvę, bet ir už demokratiją ir Lietuvos išlaisvinimą." Žinoma, tūkstančiai lietuvių sūnų rengiasi į kovą panašia mintimi, tik mums lietuviams reikia daugiau sukrusti, kad Lietuva nebūtų užmiršta. Iki šiol atrodė, kad mūsų judėjimas yra atšipęs, o be to, daug mūsų brolių yra permirkę svetimomis idėjomis.

J. M.

IŠ ANSONIJOS LIETUVIŲ GYVENIMO

ANSONIA, Conn. — Iš visų lietuviškų laikraščių kokie čia pareina, Vienybėje daugiausia aprašoma apie šios kolonijos lietuvių gyvenimą. Kad ir dažnai Vienybėje telpa kas nors iš mūsų gyvenimo, tačiau daug visokių įvykių prabėga neaprašyti. Mat, gyvenimas kartais žmogaus dėmesį nutraukia kitur. Prie to dar visokios prabangos labai daug žmogaus liuoslaikio atima, o tuo tarpu tie įvykiai nueina į žmogaus užmiršties jūrą, kai Lietuvos Nemuno vanduo į Baltijos jūrą. Kai primeni, kad ir kiti parašytų apie tuos įvykius, tai suranda visokių pasiteisinimų.

Svečias iš kariuomenės

Kurie iš lietuvių jau tarnauja Dėdės Samo kariuomenėje, retkarčiais parvyksta pasimatyti su saviškiais ir pasisvečiuoti. Neseniai buvo parvykęs gero vienybiečio Antano Valentino sūnus, kuris yra ėjęs mokslą Yale Universitete ir neseniai savo noru pasidavė į kariuomenę ir dabar vadinamas corporal Adolph Valentinas. Jis eina korporalo pareigas pakraščių sargybos artilerijos priešlėktuvinėje batarėjoje Atlanto pakraštyje. Šių žodžių rašytojui jis yra pareiškęs, jog esąs pilnai patenkintas šioje tarnyboje ir rengiasi įstoti į karinikų mokyklą North Carolinoje. Linkime jam geriausio pasisekimo.

Pertaisė bažnyčios vidų

Kas nori pamatyti gražiai išpuoštą bažnyčią, turėtų pamatyti čia lietuvių šv. Antano parapijos nedidelę bažnyčią, kurios vidų neseniai baigė pertaisyti. Tarp kitko sudėti nauji gražūs langai su šventųjų atvaizdais ir aukotojų vardais. Prie šv. Kazimiero atvaizdo dar pridėtas ir Lietuvos Vytis. Tai, anot klebono kun. Karkausko, "šis Lietuvos simbolis ir tinka padėti prie Lietuvos patrono Kazimiero." Tai gero lietuvio patrioto kunigo pareiškimas. Šis mūsų kunigas dažnai ir iš sakyklos pamini apie lietuvių pareigas savo tautai. Šiuo atžvilgiu Ansonijos lietuviai gali pasididžuoti.

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

ALLIANCE HALL
Restauranas ir Baras
Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių
Tinkama vieta visokioms pramogoms.
Kasdien muzika ir šokiai.
ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.
197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-6344

LIBERTY LIMERICKS

A storekeeper named Mr. Shedd,
Said—"Bombers and ships will be sped,
If we can arrange,
When people get change,
To sell them Defense Stamps instead!"

You can't *buy* freedom! But your dollars *do* provide the tanks, the guns, the planes to crush the Axis! Buy a U. S. Defense Bond or Stamp regularly!

Tiktai spauda teauklėja.
Spaudą palaikyk, laikraščius skaityk—

Važinėdami Long Island, lankykitės gražiame Great Necke
PUIKIAUSIA IR PATOGIAUSIA UŽEIGA TIK PAS
A. KASMOČIŲ
Salė šokiams. Gražus parkas. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, vyno, šampano. — Puikiausias alus
RHEINGOLD EXTRA DRY
Gardūs užkandžiai. Mandagus patarnavimas.
Ten galite suruošti piknikus, išvžiavimus ir bankietus.
STEAMBOAT INN
89-91 STEAMBOAT ROAD GREAT NECK, N. Y.
Great Neck 1546

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ
GRAND CORR FURNITURE CHAIR
409 ir 417 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-8451
MARIJA PETRAITIENĖ IR SŪNŪS
Mes patys gaminame ir pardavinėjame geriausios rūšies baldus
Duodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, be jokių nuošimčių
Ateikite pasižiūrėti mūsų pardavinėjamų baldų ir, tyčia, palyginkite mūsų kainas su kitų krautuvių kainomis
Jūs niekur kitur negausite pigiau, kaip Petraičių Krautuvėse.
Jūs mokėsite už baldus, o ne už jų papuošimą

JULIA'S CAFE
J. BRESLAUSKAS, Sav.
★
ALUS IR ĮVAIRIOS RŪŠIES GĖRIMAI
GERAS MAISTAS, GARDŪS UŽKANDŽIAI
TIKRAI LIETUVIŠKA NUOTAIKA
NESIGAILĖSITE ATSILANKĘ
★
2246 W. ALLEGHENY AVENUE
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: SAG. 9735

JUOZAS BALINSKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Nelaimės valandą mano laidojimo įstaiga yra pasiruošusi Jums patarnauti. Dieną ir naktį atdara. Moderniškai įrengta koplyčia leidžiama naudotis nemokamai. Mano patarnavimas sąžiningas ir prieinama kaina.
3336 Thompson Street Philadelphia, Pa.
Tel.: REG. 8881

GĖLIŲ DARŽAS

Paruošiami gražūs gėlių bukietai vestuvėms, bankietams, ligoninėms ir laidotuvėms. Palmės tekiamos nemokamai. Sąžiningas patarnavimas.
PETRAS TAMULIS
1225 SO. 2-ND STREET PHILADELPHIA, PA.
HOWard 8358

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė, graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę jums suteikti geriausią patarnavimą.
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

LIETUVIŲ BIZNIERIAI BALTIMORĖJE
Vladas Medveckas
Scott Tavern
323 SCOTT ST.
Tel.: Calvert 1773
Antanas Zinzeleta
Garden Hotel Cafe
618 E. LOMBARD ST.
Tel.: Lexington 8229
Kazys Akelaitis
Lietuviška Užeiga
701 W. LOMBARD ST.
John J. Dekinis
Crustal Tavern
1509 W. BALTIMORE ST.
Tel. Gilmor 7281
Pete Dukes
Dukes Lunch
513 W. BALTIMORE ST.
Jonas Gričena
Uncle John's Cafe
661 W. PRATT ST.
Tel.: Calvert 3973
JOHN BAYLISS
VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ
600 W. Hamburg Street
Tel. So. 2329
A. L. Horwitz
Įvairios rušies medžiaga drabužiams
662 W. BALTIMORE ST.
Tel. Calvert 1807-W

Kristupas Kolumbas

(Tęsinys)

III.

Pasakojimai apie Genujos jūrininko nutikimus sujudino visą Europą. Portugalijos karalius, kuriam pirmam siūlėsi Kolumbas patarnauti, buvo be galo nepatenkintas, kad Kolumbui pasisekė. Mat, dėl tų radimų padidėjo Ispanijos jėga ir garbė. Kaip tik kovo 13 dieną Kolumbas išplaukė iš Lisabono, karalius Jonas II tuojau sušaukė valstybės tarybą. Buvo nutarta tuojau surengti laivyną, kuris sukliudytų ispanų laivams plaukti į naujus kraštus. Tuo pačiu metu karalius prašė papą pripažinti Kastilijos sostui teisę valdyti visas žemes ir salas, kurios yra vakarinėj Atlanto daly.

Kad būtų išvengta kivirčių tarp Ispanijos ir Portugalijos, papa Aleksandras išdavė bulą, pagal kurią visos tos žemės, kurios yra į vakarus nuo dienovidinio, einančios už 100 ispaniškų mylių nuo Azorų arba Žaliojo rago salyno yra Kastilijos rūmų, o į rytus nuo tos linijos—Portugalijos

Kad tvirčiau būtų susiję rastosios žemės su Ispanija, karalius įsakė Kolumbui vėl ruoštis kelionėn į Naujajį pasaulį. Kolumbas iš visos ėmė ruoštis naujon kelionėn: jis prirengė tris didelius ir keturiolika mažesnių laivų. Žmonių prisirinko 1,200. Vieni norėjo pasižiūrėti nuostabių kraštų, o kiti manė ir visai ten pasilikti. Į laivus buvo paimta arklių, karvių, daug ginklų ir žemei dirbti įrankių, sėklų. Žodžiu sakant viso, kas reikalinga nemažai kolonijai įkurti. Iš dešimties atvežtųjų indėnų, penki grįžo su Kolumbu atgal, du buvo jau mirę, o trys sirgo.

Kolumbas buvo paskirtas viso laivyno vadu. 1493 m. rugsėjo 25 d. 17 laivų išsitiesė bures ir, didelės minios nuo kranto visa gera velijami, išplaukė iš Kadikso uosto. Po 23 dienų laimingo plaukimo, Kolumbo laivynas išvydo naujas žemes.

Tatai buvo mišku apaugusi sala. Kolumbas praplaukė ją ir kelias kitas mažesnes salas ir pamatė "dangy" didelę salą. Trečią plaukimo dieną Kolumbas rado ir didelę karaibų žmogėdrų salą, apie kurią jis buvo girdėjęs iš Ispanjolos indėnų.

Ginkluotų ispanų būrys išlipo ant kranto ir rado 30 apskritų medinių lūšnelių sodžių. Trobelės buvo apdengtos palmėmis. Viduj kabėjo megztinės lovelės, kurias Ispanjolos indėnai vadino gamakais. Kaip tik ispanai ėmė artintis prie kaimelio, karaibai išlakstė ir pasislėpė miške. Jūrininkai rado trobelėse žmonių kaulų, rankų, kojų, tik nupiautų galvų.

Lapkričio 8 d. Kolumbas ėmė plaukti Ispanjolos salon, kur buvo palikęs 39 žmones. Beplaukdamas, jis dar rado salų, kurias praminė įvairiais vardais.

Pagaliau, lapkričio 22 d. Kolumbas pamatė ir Ispanjolos krantus. Jis nuplaukė ties ta vieta, kur buvo palikęs tvirtovę. Tačiau prie pat kranto, del atsargumo, jis nepriplaukė, o sustojo už mylios. Tuo metu taip jau buvo sutemę, kad krante nieko nebesimatė. Kad salos gyventojai žinotų, kad jis atvyko, liepė iššauti du kartu iš patrankos. Šūvių aidas nuaidėjo per salą, bet tvirtovės patrankos tylėjo. Tatai Kolumbą labai sujaudino ir jis nekantriai laukė ryto, norėdamas greičiau patirti, kas dedasi su paliktais žmonėmis.

Apie vidurnaktį prie laivyno priplaukė laively keli indėnai. Vienas indėnas vis kartojo — "admirolas, admirolas." Jį nuvedė Kolumbo laivan. Kai Kolumbas išėjo ant palubės, tai pamatė kaciko Huakanagario giminaitį. Jis atvežė kolumbui nuo Huakanagario dvi auksu papuoštas maskes. Kolumbas tuojau paklausė, kaip begyvena jo paliktieji ispanai. Iš painių indėnų kalbų buvo galima sumoti, kad daugelis ispanų išmirę dėl ligų, o likusieji išsikėlę kiton salos dalin ir išsivedę su savim daug moterų. Be to, kaciko giminietis pridūrė, kad salą buvę užpuolęs Koanabas, žiaurus Cibao kalnų kacikas, sužeidęs patį Huakanagarį ir sudeginęs kovos metu sodžių.

Iš indėnų kalbos Kolumbas suprato, kad nors keli įgulos žmonės yra gyvi ir sužinoję, kad jis atplaukė, atvyks pas jį ir papasakos, kas atsitiko su kitais jų draugais. Tačiau išaušusi diena apvylė Kolumbą. Krante nebesimatė tvirtovės. O kai jūrininkai išlipo ant kranto, tai terado tik griuvėsius. Vietomis mėtėsi dėžių skeveldros ir ispanų drabužių skiautys. Kolumbas apžiūrėjo tvirtovėlės griuvėsius ir liepė gerai aptirti apylinkes. Netoli nuo tvirtovės jūrininkai užėjo kapus. Juose rado vienuolika lavonų. Iš drabužių pažino, kad esama jų draugų.

Vidurdienį pasirodė indėnų. Bet jie visi tolokai nuo ispanų stypčiojo apsigandę. Taikiais ženklais pavyko Kolumbui juos nuraminti, ir kai kurie priėjo prie jo. Daugelis indėnų jau žinojo po kelis ispaniškus žodžius ir visų likusių saloj ispanų vardus.

Jie papasakojo Kolumbui apie tvirtovės ir jo draugų likimą. Jų žodžiais betariant, išvykus Kolumbui, tarp likusiųjų kilę rietenos, ir dalis žmonių išėjusi į kalnus aukso ieškotų. Ten juos užpuolęs Koanabas, karaibų vadas, o nakčiai užėjus užpuolęs ir pačią tvirtovę, ir visus ispanus išmušęs. Po to, Kolumbas išsiuntė būrį, kad surastų Huakanagarį. Jį rado vienam kaimely sergantį. Jis pasakęs, kad negalįs atsikelti: beginant ispanus nuo Koanabo jis buvęs sužeistas.

Po kelių dienų pats Kolumbas atlankė Huakanagarį ir patikėjo jo pasakojimais. Tačiau daugelis Kolumbo kelionės draugų įtarinėjo ir Huakanagario indėnus, kad ir jie dalyvavę benaikinant ispanus. Nėra tikros žinios, kaip iš tikrųjų yra buvę, bet nuo to laiko tarp indėnų ir ispanų nebebuvo to širdingumo, kuris buvo pirma.

Nežiūrėdamas pirmo nepasisekimo, Kolumbas vis dėlto nutarė kurti Ispanjoloj koloniją. Indėnai vėl ėmė nešioti Kolumbui auksą ir keistis ant karolėlių ir kitokių niekų. Daugelis indėnų vis minėjo Cibao vietas, kad ten esą daug aukso. Kolumbas išsiuntė nemažą būrį surasti minimą vietą. Tas būrys aptiko saloj keturias upes, kur esama aukso smiltelių ir atnešė devynių uncijų aukso gabalėli.

Kolumbas ėmė eiškoti vietos miestui statytis. Radęs patogią vietą vienos upės žiotyse, jis pradėjo kurti miestą, kurį pavadino Izabela, tuo norėdamas pagerbti karalienę. Greit po to Kolumbas sumanė siųsti karaliui savo kelionių apyskaitą. Prikrovė 12 laivų įvairių krašto turtų, paskyrė Toresą vadu, ir išsiuntė Ispanijon.

Kaip tik naujam mieste buvo pastatyta kiek trobų gyventi, Kolumbas paskyrė jo gubernatorium savo brolį Diegą, o pats su 500 žmonių išvyko Cibao žemėn, kur buvo aukso. Žemė, kuria keliavo Kolumbas, buvo be galo derlinga: kas žingsnis augo brangūs augmenys. Atvykęs Cibao sritin, Kolumbas liepė pastatyti kalvoj akmeninę tvirtovę ir apkasti ją aplinkui grioviu. Kai kurie karininkai abejojo, kad čia būtų aukso. Tačiau greit indėnai ėmė aukso gabalėlius ir smilteles nešioti ir keistis ant karolėlių, skambaliukų ir kitokių menkniekių. Ypatingai patiko indėnams skambaliukų skambėjimas. Čia buvo ne tik aukso, bet ir visokių kvepiančių medžių kraštas. Jų čia buvo ištisi miškai.

Palikęs naujojoj tvirtovėj 56 žmones ir paskyręs vyresniuoju Petrą Margaritą, Kolumbas balandžio pradžioj grįžo Izabelon. Čia jis rado netvarką: nebebuvo miltų, o kareiviai ir jūrininkai nespėjo dar pastatyti malūno. Darbininkai buvo išvarginti darbais, o žymesni piliečiai nenorėjo jiems padėti. Sudaręs Izabeloj tarybą iš riterių ir vyriausiojo kunigo misijonieriaus, o pirmininku paskyręs Diegą, Kolumbas balandžio 21 d. išvyko tolimesnėn kelionėn.

Nuo Ispanjolos jis plaukė į pietus ir rado salą, kurią vietos gyventojai vadino Jamaica. Jos gyventojai sutiko Kolumbą labai nedraugiškai. Mėgino priešintis ispanams. Tačiau ispanai išgąsdino juos šautuvų šūviais, ir netrukus indėnai susitaikė su jais.

Iš Jamaicos Kolumbas pasuko į vakarus. Jis tarėsi esąs netoli nuo Chersoneso, kur senovės graikai manę esant daug aukso. Bet smarki jūros srovė nubloškė Kolumbo laivyną į Kubos salą. Jos kranto jis ištyrė 220 mylių ir rado daugiau kaip 700 salelių.

Pirmomis birželio dienomis Kolumbas buvo priverstas sustoti vienos salos įlanky laivų pasitaisyti. Senas kacikas, tos salos indėnų vadas, duodamas Kolumbui keletą vaisių, pasakė kalbą, kurią indėnai vertėjai taip išvertė:

(Bus daugiau)

Sniegui nutirpus

ČILĖ, BAISIŲ GAMTOS NELAIMŲ ŠALIS

Laikraščiai buvo pilni žemės drebėjimo Čilėje baisenybių. Čilės prezidentas kalbėdamas į tautą, pareiškė:

—Įvyko pati baisiausia katastrofa, kokia mūsų krašto dar nebuvo ištikusi. Visos mūsų istorijos būvyje tokio žemės drebėjimo nebuvo. Tuo tarpu, nuo 1511 metų, kai kraštą surado ir užkariavo ispanai, buvo 22 gana stambūs žemės drebėjimai: 1570, 1605, 1647, 1657, 1688, 1722, 1751, 1780, 1783, 1819, 1822, 1829, 1835, 1837, 1849, 1850, 1851, 1868, 1873, 1906 ir 1928 metais.

Greta Japonijos Čilė turi didžiausių žemės drebėjimų krašto dalią. Čilės gyventojai turi du žodžius nelaimei apibūdinti: "tremblore" — tai kas savaitiniai žemės žievės sujudėjimai be žmonių aukų ir rimtų nuostolių, ir tikri "terremoto," nušluoją nuo žemės paviršiaus ištisus miestus, nuvarą į kapus dešimtis tūkstančių žmonių gyvybių

Čilės miestas Arika buvo sugriautas 6 kartus: pirmą kartą 1605 metais, tris kartus 18-tam amžiuje, pagaliau, 1868 ir 1877 metais.

Aplink tą miestą kalnuose yra 40 ugnikalnių, iš kurių bent 16 reikia pripažinti veikiančiais. Pats aukščiausias ugniakalnis 7,00 metrų, tai yra šešis kartus aukštesnis už Vezuvijų.

Žemės drebėjimai sukelia jūros dugno pakitimus ir smarkiausias sroves. 1868 metais vanduo visai buvo nuslūgęs ir visi laivai Aritos uoste liko sausumoje. Paskui vandenynas siūbtelėjo sausumon, nutraukė nuo inkaro fregatą ir numetė jį 2 kilom. krašto gilumon. Tada nuskendo tūkstančiai žmonių.

Po kiekvienos nelaimės Arikos miestas buvo vėl atstatomas. Bet yra visai išnykusių miestų. 1877 visai nušluotas Mechillonio miestas taip ir liko dykuma. Tik paskutiniais metais gyventojai miestavietėje vėl pradėjo kurtis. Vienas seniausių Čilės miestų Conceptionas, įsteigtas 1511 metais, prie Biobio upės žiočių tris kartus buvo užpiltas vandenyno. 1752 metais gyventojai nusprendė nukelti savo namus 15 kilometrų nuo vandenyno kranto. Miestas čia perkėlė, o dabar jo trys ketvirtys sugriautos.

Baisiausi žemės drebėjimai Čilėje buvo 1938, o seniau—1822, 1835 ir 1837 metais. Per visą 19-ajį amžių žemės drebėjimai buvo ypač dažni, kartodamiesi tam tikrais periodais beveik kasmet.

ŽMOGUS NESEKĄS SPAUDOS VALSTYBEI NEATNES NAUDOS.

SPAUDA — ŽMONIJOS AUKLĖTOJA

B. J. SCHEGAUS
Real Estate ir Insurance
Norite pirkti ar parduoti namą?
Gauti paskolą?
Apsidrausti?
— Kreipkites:
B. J. SCHEGAUS
195 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 7-1241

SHAPOLAS ir VAIGINIS
Bar and Grill
★
Svetainė vestuvėms, puotoms ir kitokioms pramogoms
★
147 THAMES STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 4-7613

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA
WCNW 1600 kilo
Pirmadieniais 8:30 v. v.
Ketvirtadieniais 7:00 v. v.
Šeštadieniais 6:30 v. v.
J. GINKUS, vedėjas
495 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel. EV. 4-7143

T. MATAS
Real Estate
43 Fox Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 4-6036

Viktoras Abėcunas
Lietuviški skilandžiai, dešros, bekonai ir kitokie geriausios rūšies produktai išvažiojami po visas Connecticut lietuvių kolonijas.
Reikalaukite šių tikrai gardžių ir gerų produktų pas savo vietinį bučerį.
385 Park Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 1481

Jei jums reikia gerų medžiagų suknelėms, vyrų kostiumams, ar šiaip drabužiams, būtinai užeikite pas
Britex Fabrics
M. SPECTOR, Savininkas
610 — 8th Ave. (Tarp 39 ir 40 St.) New York City
Tel. LOngacre 5-1408
Rasit geriausių šilkų ir kitų medžiagų. Dabar didelis medžiagų ir atkarpų išpardavimas. Teisingai patarnaus

NAUJA LIETUVIŲ VALGYKLA
D. & B LUNCH
494 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Pusryčiai, Pietūs ir Vakarienės
Pirmos Rūšies Maistas
DRAUGIŠKAS PATARNAVIMAS

APDRAUDOS IR NUOSAVYBIŲ BIURAS
- Greitas ir saugus pinigų parūpinimas visokiems reikalams, o ypatingai perkantiems namus, ūkius ir įvairius biznius.
- Nuosavybių pardavimas ir administravimas. Dabar yra geriausais laikas pirktis namus. Vėliaus bus brangesni.
- Generalinė apdrauda. Per 20 metų turinti atstovybes geriausių apdraudos kompanijų, visokia apdrauda yra pilnai užtikrinta.
- Pašto skyrius. Visoki paštos reikalai galima atlikti. Patarimai apie susirašinėjimą su Lietuvoje esančais giminėmis.
- Pilietybės reikalais. Visiems dar nesantiems Amerikos piliečiais yra patartina pasirūpinti pilietybę gauti. Pagelbėsime.
- Notaras — tvirtinami visokie dokumentai, atliekami visokie reikalai, daromi vertimai ir sudaromi įvairūs dokumentai.
- Turizmo reikalais. Laivais, oru ir visokiomis kitomis susisiekimo premonėmis geriausiai aprupins ir patarnaus visiems.

A. S. TREČIOKO BIURAS
314 WALNUT STREET (Kampas Adams St.)
NEWARK, NEW JERSEY
Telefonai: Market 2-4867
Bigelow 2-1093

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41—72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
TEL. STAGG 2-4409
402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-0783 Night. HAvemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

VIENYBĖ
Established 1886

Published every Friday by
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-7848

JUOZAS TYSLIAVA
Editor-in-Chief

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of Mar. 3, 1879

PRENUMERATA METAMS
Jungt. Valstybėse —— $3.00
Kituose kraštuose —— $3.50

Advertising rates on application

VELYKOS

Velykos yra pavasario šventė, jos simbolizuoja atgimimą gamtos ir gyvenimo atgijimą. Bažnyčiai ir tikintiesiems. Kristaus asmenyje, Velykos simbolizuoja dvasinį atgimimą, sustiprėjimą ir viltį. Velykos yra didžio džiaugsmo šventė, todėl jas visi žmonės visos tautos, visos tikybos švenčia vienoj ar kitoj formoj.

Šios Velykos, anot Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidento Roosevelto, yra reikšmingos amerikiečiams dėlto, kad jos simbolizuoja šviesybės laimėjimą prieš tamsias jėgas, teisybės prieš melą. Jos reiškia laisvės laimėjimą prieš verguvės pančius.

Kaip teisybė ilgainiui laimi prieš melą, kaip šviesa nugali tamsą, taip ilgainiui laisvosios tautos laimės prieš priespaudos ir verguvės pranašus.

Šios Velykos, ši Pavasario šventė tegul būna mums lietuviams taip pat teisybės, dvasios, vilties ir laimėjimo šventė. Per Velykų šventes kiekvienas lietuvis turi galvoti tik apie atgimimą, apie laimėjimą. O mes turime apie ką galvoti ir ko trokšti. Visų pirma mums turi rūpėti, kad Jungtinės Tautos, kartu ir mes laimėtume dabartinę kovą su verguvės ir nelaisvės pranašais; antra, mes turime turėti vilties, turime ne tik galvoti, bet ir dirbti atnaujintomis jėgomis ir energija kad anapus Atlanto vandenyno, kraujais aplaistytoje Europoje, pavergtoji Lietuva vėl išvystų laisvę ir nepriklausomybę; kad Lietuvos ir kitų valstybių žmonės galėtų netrukus laisvai atsikvėpti ir išbristi iš dabartinio kraujo tvano, ugnies ir bado.

Švęsdami Velykas, neužmirškime savųjų artimųjų Lietuvoje, neužmirškime ir tų, kurie varge ištremti į tolimą Sibirą, bent mintimis aplankykime juos ir širdyje palinkėkime jiems, šių Velykų proga, kantrybės, ištvermės ir stiprybės iki sulauks Linksmų Velykų švenčių laisvos Lietuvos sodybose, miestuose ir laukuose. Mūsų kareiviams frontuose palinkėkime stipry bės, drąsos ir pasitikėjimo laimėjimui.

Lai šios Velykos būna kovos už atgimstančią laisvę šventę!

INDIJA

Šiuo metu kai eina kova tarp laisvės ir verguvės, malonu girdėti, kad 360,000,000 indusų tautai rengiamasi, pagaliau, duoti laisvę, dar maloniau, kad tą laisvę duoda tos valstybės, kurios šiandien žūtbūtinėje kovoje su tautų pavergėjais ir išnaudotojais. Mes visuomet buvome nuomonės, kad didžioji Indijos tauta, vadinamasis Britanijos karališkojo vainiko brangiausias akmuo, turėtų suspindėti naują laisvės šviesa ir užimti savo vietą laisvųjų tautų ir valstybių tarpe.

Ypatingai šiuo metu, kada demokratinės valstybės kovoja už tautų laisvę, Indijos nepriklausomybės paskelbimas būtų vienas iš tų rodyklių, kurios rodo į tikslą, dėl kurio šiandien mes kariaujame.

Apie nepriklausomybės sąvokas Indijai, mums sunku net kas apčiuopiamai pasakyti, nes mes nežinom sąlygų mulkmenų, nežinom ir pačios Indijos vidujinių sąlygų, tačiau mums pakanka, kad viešas iš didžiausių Indijos vadų Jawaharlai Nehru tas sąvokas priima. Jis Indiją ir indusus geriau žino, negu mes.

Žingsnis Indijai duoti nepriklausomybę džiuginantis tar dėl to, kad tuo metu kai mūsų priešai kitas tautas pavergė, mes pavergtoms tautoms duodame nepriklausomybę.

LAIŠKAS IŠ WASHINGTONO

KOMANDAI

Paskutiniu laiku anglai puikiai išvystė vadinamųjų komandų arba komandos būrių puolimus vokiečių okupuotų valstybių pakraščiuose ir salose. Tų komandų dalinių operacijos diena iš dienos didėja ir sudaro rimto pavojaus vokiečiams Norvegijoje, Olandijoje, Belgijoje, Prancūzijoje ir kitur.

Iš karto vokiečai į tų dalinių staigius puolimus mažai kreipė dėmesio, tačiau dabar susirūpino. Ypač vokiečius labai sukrėtė paskutinė tų komandų avantiura Prancūzijos uoste St. Nazaire, kur buvo vokiečių povandeninių laivų bazė.

Tas netikėtas ir drasus anglų komandų dalinių puolimas pridarė vokiečiams tiek nuostolių, kad jie bus priversti labai stropiai saugoti visus pakraščius.

KLAIDINA NACIUS

Nuolatiniai anglų komandų puolimai, akyvaizdoje nuolatinių reikalavimų atidaryti naują frontą Europos kontinente prieš vokiečius, privers vokiečius visuose okupuotuose kraštuose laikyti daugiau kariuomenės negu reikia. Negana to vokiečiai bus klaidinami ir laikomi nuolatinėje baimėje, kad vienur ar kitur alijantai sekant komandų puolimus išsodins kariuomenę ir pradės puolimo operacijos dideliu mastu.

Tie nuolatiniai užpuldinėjimai privers vokiečius spėlioti, abejoti ir nuolatos budėti nuo šiaurės Norvegijos iki pietinės Prancūzijos, nes bet kur, bet kada alijantai gali išsodinti didelę kariuomenę. Žinoma, dabartiniai komandų užpuldinėjimai yra mažo masto, daugiau žvalgybinės formos. tačiau jie gali išvystyti į dideles, rimtas ir pavojingas priešui operacijas.

CUKRAUS KORTELĖS

Kainų Administratorius Washingtone praneša, kad gegužės 4, 5, 6 ir 7 dd. visam kraštę prasidės gyventojų registravimas cukraus kortelėms įgyti. Korteles bus pavieniams ir šeimynoms. Registravimas vyks mokyklose.

Firmos ar asmenys, kurie cukrų naudoja pramonės ir prekybos reikalams registruosis balandžio 28 ir 29 dd. High School mokyklose. Laisvas cukraus pardavinėjimas krautuvėse bus sustabdytas šešimčiai dienų nuo balandžio 27 d. vidurnakčio.

Vienas šeimynos narys gali gauti kortelę visai šeimynai. Vienas asmuo gaus cukraus kortelę su 28 ženkleliais.

RADIJAS IŠ FRONTŲ

Suartinti kariuomenę su civiliniais gyventojais, Jungtinių Amerikos Valstybių Karo Departamentas sugalvojo įvesti radijo programas iš įvairių karo frontų civiliniams gyventojams Amerikoje. Tai bus, anot kai kurių vadų, kaip ir ryšys tarp likusių namie tėvų, draugų ir pažįstamų ir išvykusių į frontus Amerikos kareivių. Tos radijo programos iš frontų prasidės šį sekmadienį — Velykų dieną nuo 3 val. 30 min. iki 4 val. po pietų, NBC radijo tinklu. Programose civilinė visuomenė bus supažindinama su kareivių darbais, veikla ir dvasia karo frontuose.

Savo laiku ir Lietuvoje buvo vedama kampanija suartinti kariuomenę ir civilius gyventojus ir ji, kaip atrodo, davė gana gerų rezultatų. Tačiau, žinoma, ji nebuvo daroma tokiu dideliu mastu, kaip planuojama Amerikoje.

LAIVAI

Sekretorius Knox šiomis dienomis pareiškė, kad iki šiol iš Amerikos uostų išplaukė 1,000 Amerikos laivų su karo medžiaga ir įvairiais gaminiais ir produktais į užsienį. Iš tų laivų tik penki nuskandinti. Tarp kitko p. Knox praneša, kad Amerikos pakraščių sargyba bus padidinta nuo 356,000 vyrų iki 60,000. Taip pat žymiai padidėjo skaičius pakraščių sargybos laivų.

Del prekybos laivų statybos karo reikalams, numatoma iki 1943 metų pabaigos pastatyti ir pradėti operuoti 1,488 naujus prekybos laivus.

PRAGYVENIMAS

Darbo Departamento žiniomis, Amerikos pragyvenimo standartas žymiai pakilęs. Žymiai pakilo ir prekių kainos. Statistikos duomenimis, šių metų vasario 15 d. pragyvenimas buvo 15% aukščiau negu 1939 metų rugpiūčio mėnesį.

RAKETINIAI ŠOVINIAI

Jau kuris laikas Amerikoje mokslininkai bando naujos rūšies šovinius, kuriuos galima nušauti apie 8 mylias be didelės armotos pagalbos. Tie šoviniai, pasak žinovų, iššaujama iš mažos lengvos armotos. Kada šovinys išlekia iš armotos tūtos, užsidega jame įtaisytos raketos, kurios šovinį varo tolyn. Šis šovinys juo tolyn lėkia, juo greityn eina. Bandymai iki šiol buvo daromi tik su mažo kalibro šoviniais.

K.

MANO GIMTINĖ

Ten, kur Nemunas banguoja
Tarp kalnų, lankų,
Broliai vargdieniai dejuoja
Nuo senų laikų.

Ten močiutė užlingavo
Raudomis mane,
Į krūtinę skausmą savo
Liejo nežinia.

Girios ūžė ten, minėjo
Praeities laikus,
Kai lietuvis netikėjo,
Jog belaisviu bus.

Ten apleisos pilys gr.ūva
Ant kalnų aukštai.
Milžinų ten kaulai pūva,
Verkia jų kapai.

Ten užaugau, iškentėjau
Aš kančias visas
Ir pamėgau, pamylėjau
Vargdienių dūmas.

O tos dūmos vargdieninės
Graužia kai kada,
Tartum rūdys geležinės
Amžina žaizda.

Maironis.

VELYKINIS HITLERIO SAPNAS

Hitleris sapnuodamas: —Negaliu margučio išlaikyti! Krintu! Krintu!... Gelbėkite!...

KAIP PREZIDENTAS IŠGELBĖJO DU KAREIVIUS IŠ "ŠALTOSIOS"

Forth Monmouth, nelabai toli nuo Washingtono, kur šiuo metu yra kariuomenės stovykla, viename kareivinių kambaryje gyveno kartu du jauni kareiviai: Robert Hopkins ir William Carey. Jie gyvena ir mokosi, kaip visi kiti kareiviai ir, kaip visi kiti kareiviai, karts nuo karto nori kur nors nuvažiuoti pasižmonėti.

Vieną dieną Robert Hopkins savo draugui Williamui pasiūlo nuvažiuoti ar pėsčia nueiti į Washingtoną pas jo tėvus keleta valandų praleisti. Abu sutinka ir nutraukia į sostinę pėsti. Roberts savo draugą veda tiesiog į Baltuosius Rūmus, kur gyvena Prezidentas. Staiga Williams sustoja ir įspėja Robertą, kad čia nereikia eiti, girdi, "dar mus į 'šaltąją' pasodins." Bet Robertas atšauja, kad jo tėvas turi kambarį Baltuose Rūmuose. Jo draugas netiki, bet ano spiriamas nedrąsiai eina. Kada jiedu priėjo prie Baltųjų Rūmų durų, sargai juos sulaikė, bet Robertas pasikalbėjo su sargu ir abudu buvo įleisti.

Robertas jautėsi, kaip namie, jis ėjo tiesiog prie vienų durų ir pasibaladojęs atidarė duris. Abudu kareiviai įžengė į kambarį. Grandinis William net pabalo iš baimės. Žiūri, prie fortepijono sėdi Hopkins, o Prezidentas Rooseveltas vienmarškinis stovi ir dainuoja. Robertas labai laisvai supažindino savo tėvą Harry Hopkins ir prezidentą su savo draugu, kurio kinkos, anot jo paties, drebėjo kaip drebulės lapai.

Prezidentas Rooseveltas paklausė William Carey ar jis gali dainuoti tenoru. Girdi, — jeigu gali, tai mes sudarysime kvartetą.

Jaunasis kareivis William Carey buvo taip nustebintas, kad jis negalėjo nei burnos atidaryti, nekalbant apie dainavimą. Bet, anot Williamo,— kai pamačiau, kad prezidento viena marškinių rankovė susegta gražia sagute, o kita paprasta spilka, tuomet dingo mano baimė, atsirado drąsa ir sutikau dainuoti tenoru. Kitą dieną Williams su Robertu išėjo į miestą pasivaikščioti, o pietums grįžo į Baltuosius Rūmus, kur ne tik Roberto tėvas, bet ir pats Prezidentas Rooseveltas kartu su jais pietavo. Bevalgant William pastebėjo, kad jau pusė po dešimtos naktį, kelionė dar buvo ilga iki kareivinių ir stovyklos.

—Mes pavėluosime į stovyklą, — susirūpinęs pareiškė Williams. —Imkime autobusą.

Visi sutiko, kad reikia autobusu važiuoti, bet nelaimei, abu kareiviai neturėjo užtektinai pinigų. Robertas paprašė savo tėvo Hopkinso paskolinti pinigų kelionei, bet tas prie savęs turėjo tik $1.48, neužteko. Visi automatiškai pasižiūrėjo į Prezidentą Rooseveltą, kuris ištraukė iš kišenės 50 centų ir sako, kad tai viskas ką turi. Žinoma, visi subruzdo kareiviams pagelbėti ir tik po kurio laiko šiaip taip pavyko surasti užtektinai pinigų nupirkti kareiviams bilietus.

Tuo tarpu kareivis William visą laiką baisiai rūpinosi, kad abiejų nepasodintų į daboklę.

Abu kareiviai šiaip taip parvažiavo į stovyklą tik apie 7 val. ryto. Budėjantis karininkas tuojau paklausė kodėl jiedu taip pasivėlavo. Žinoma, kareiviai drąsiai padavė raštelį, kurį parašė prezidentas, prašydamas jiems dovanoti, nes jis juos sulaikęs.

Karininkas perskaitė raštelį, suraukė kaktą ir griausmingai pareiškė: "Negana, kad judu pasivėlinote parvažiuoti į stovyklą, dar drįstate padirbinėti Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento paraša! Abu eisite į daboklę!"

Žinoma, abu kareiviai pateko į daboklę, bet vėliau jų vadas patyręs apie įvykį, patikrino prezidento parašą ir abu kareivius išlaisvino iš daboklės.

Tas įvykis dabar yra legenda Fort Monmouth kariuomenės stovykloje.

K.

Poezija

ALELIUJA!

Šviesaus aleliuja mūs mylimai šaliai!
Šviesaus aleliuja kiekvienai pastogei!
Te Viešpaties saulėj atgyja sušalę!
Teliauja skausmai mus nelaimėmis smogę!

O gerasai Kristau, pats kančią iškentęs,
Iš Dievo šventovės prekėjus išvaręs,
Teskelbia ramybę mums varpinių varis!
Tedievina žmogų velykinės šventės,

Šviesaus aleliuja ir broliam, ir sesėm,
Šviesaus aleliuja kiekvieno krūtinei!
Tešviečia taikos žiburiai neužgęsę!
Teneša mums laimę žiedai pirmutiniai!..

Petras Vaičiunas

TOKIU BŪDU

PR. LAPIENĖ

TAMSIOS VELYKOS

Mamytė, jau Velykos čia pat. Ar nupirksi man naują suknelę?

Primena man dukrelė pavasario šventes, nors lauke sniegas skrajoja, aštrus vėjas pučia.

Nesistebiu iš jos, juk ir suaugę žmonės nori kartu su gamta pasipuošti. Tiesa, gamta rodo maža noro rėdytis, bet gi žmonės lieka žmonėmis.

Einame į drabužių krautuvę.

—Kodėl taip tamsu? Kas jau užsidarę krautuvės?

Grįžtame atgal ir dar labiau nustebome, pamačiusios ir savo viešbučio visas elektrines iškabas — iškabėles užgesintas.

—Toks policijos vado įsakymas. —Informouja mane mano biznio vedėjas. —Šita nemaža pakenks bizniui. -Toliau jis kalba.

Ir aš supratau, kad pakenks nemaža. Tik ką galime daryti, kuomet tai vykdoma mūsų pačių apsaugai.

Mano kambary elektros šviesa, bet ant staliuko stovi ir pora žvakių. Langus užleidžiame su tamsia medžiaga.

—Visada taip reikės vakaruoti. —Toliau man aiškina.

GRAŽUS ŽYGIS

Kuomet senoji lietuvių išeivija dar tebesipeša už savo 'įsitikinimus', tai žmonės iš Laisvosios Lietuvos išvykę į pasaulį rodo pavyzdingą vieningumą.

Galvoju apie Kanados lietuvius. Apie Montrealo ir Toronto kilnų žygį.

Seką spaudą, matė, kad ten prieš kurį laiką įsikūrė Kanados Lietuvių Taryba ir po kurio laiko buvo pradėjusi leisti žurnalą, pavadintą Nepriklausoma Lietuva.

Mūsų pavyzdžiu, kai kurie asmenys norėjo jei jau ne pačiai Tarybai, tai bent žurnalui užtempti tam tikrą skraistę. Žodžiu, dėjo pastangas sugriauti gražų darbą

Tačiau sumaningoji Kanados išeivija paprašė tokius asmenis iš savo tarpo lauk.

Tie išsinešdino graudžiai patys savo nepasisekimą apraudodami.

MARIJA AUKŠTAITE

Kanados, kaip ir bendrai visi kiti lietuviai, džiaugiasi naujai atgimusia Nepriklausoma Lietuva. Visi lietuviai gėrisi jos švaria, turininga įtalpa.

Aš ypatingą džiaugsmą jaučiu, gerai pažinodama žurnalo redaktorę, visų gerų lietuvių gerbiamą moterį, rašytoją Mariją Aukštaitę. Ji dabar žurnalą redaguoja, ji jį savo namuose tvarko. Jos du gabūs sūnūs ir artimi draugai nuoširdžiai jai gelbsti.

Mano ausyse skamba jos švelnus balsas, virpąs motinišku skausmu, o akyse jos smulkutis kūnas, pabalęs veidas, byloja apie jokia plunksna neišreiškiamus jausmus.

Marijos Aukštaitės vyresnysis sūnus buvo Lietuvos karininkas. Marija jį augino savo Tėvynės garbei ir savo pasididžiavimui.

Dabartinė Lietuvos būtis pravirkdė jos sielą naujomis gaidomis ir ji pasiryžo atlikti milžinišką darbą.

Ją aukojantis savo tautos labui suprato visi geri lietuviai ir be skirtumo įsitikinimų, jai padavę savo dešines, pasakė:

....—**Šiandien mes visi tik lietuviai. Mus jungia vienoks idealas ir eikime prie jo kartu.**

Gražiausio jums pasisekimo, mieli tėvynainiai!

VELYKŲ PAPROČIŲ KILMĖ IR PRASMĖ

VELYKINIAI MARGUČIAI

Pirmu požiūriu atrodo, kad Velykos yra grynai krikščioniška šventė, taigi, ir su jomis susiję papročiai — bažnytinės kilmės. Tačiau giliau panagrinėjus pasirodo, kad daugelis tų papročių (pavyzdyn, verbos, švestas vanduo ir ugnis) siekia gilią senovę ir tik vėliau jie buvo bažnyčios įtraukti į savo ritualą, matant liaudies prisirišimą prie jų ir norint stabmeldiškus papročius legalizuoti, nors paviršutiniškai sukrikščioninti. Daugiau randame bendrumo tarp Velykų ir Joninių papročių: Vokietijoj kuriamos ant kalnų ugnys, šokijama per laužą — lygiai taip pat, kaip Joninėse. Taigi, čia matome pavasario šventės atgarsius. Nakties 12-tą trumpam laikui laikui vanduo virstąs vynu (tas pats atsitinka ir Kūčių naktį. Taigi, kai kurie smaliūgai vokiečiai, prieš 12-tą atsigulę prie upelio, laiką vandenin ikišę liežiuvį, kad stebuklui įvykus galėtų gerą gurkšnį siurgtelėti.

Velykų laukimas prasideda verbų sekmadienį. Yra žinių, kad jau IV a. Palestinoje buvo daromos liaudies vaikštynės su palmių šakomis. Vokietijoje jos pirmą pirmą kart minimos IX a. Čia rado atbalsį senas žmonių tikėjimas magiškos žalios šakelės galia, kaip jaunos gyvenimo jėgos prasivežimo simboliu. Todėl verboms dažniausiai vartojami visad žaliuoją, žydį arba sprogstą augalai (kadugys, žilvyčių pumpurai, sudžiovintos ir dirbtinės gėlės). Dabar taip pas mus paplitusios "Vilniaus palmės" nėra lietuvių ar lenkų išradimas: Salsburgo apylinkėje daromos lygiai tokiu pat raštu palmės, tik milžiniško dydžio (iki 6 metrų) ir jas neša po du vyru.

Plakimas žalia šaka yra labai senas magiškas veiksmas, turįs tikslą apsaugoti nuo piktų dvasių, ligų ir visokių blogybių. Verbų rytą ankščiau atsikėlusį motina plaką kadugių šakele miegančius vaikus ir sako: "Ne aš plaku, verba plaka," arba: "Verba muša, ne aš, mušu, už nedėlios ir Velykos," arba: "Verba plakė, linksmai sakė — nedėlioj Velykos". Verbų sekmadienį kiekvienas turi būti su verba apmuštas, tai tuos metus bus sveikas (Kalesninkai). Kai jaunas jauną muša — tai būna gražūs, kai senas seną—tai laimingi (Liškiava). Jaunimas tarpusavy mušas, net surekiuoja vieni kitus, o piktumo nė kokio negali būti. Sako, kas ką myli, tai labiau verbuoja, rėkt nedera, kad ir sopa, nes sriuva suvisu nekantri (Tverečius). Dargi žydeliai ant miestelio sukąsi apie žmones, kad kas ir jiems verba suduotų (Liškiava). Kas bažnyčioj nebusįs verbos, tam velnias įbrukąs į ranką palaikyti savo uodegą. (Ežilvikas, Pilviškiai). Renkant verbas verbas žiūrima, kad daugiau pumpurų būtų — tiek metų gyvensi (Tverečius). Pašventintos verbos vartojamos namams ir laukams nuo piktų dvasių bei raganų, nuo griausmo ir audros apsaugoti, įvairiems burtų reikalams, pranašavimams, pagaliau gydymui — praryjami jų pumpurai.

Did. ketvirtadienį prasideda didysis valymasis prieš šventes, todėl ši diena dažnai vadinama "čystuoju četvergu," čystinės diena" arba "čystiniu" (Šilavotas, Kabeliai, Liškiava). Tą dieną vanojasi pirtyse, kad per visus metus skaudulių nebūtu (Tverečius), stropiai šukuojasi, kad per metus gyvio neturėtų (Kabeliai). Be to, išvalomas visas namas, klojimai nauji patalai, dargi tvartuose iškrečia voratinklius, kad velniai arklių nejodytų (Liškava). Be paprasto prausimosi, yra užsilikę senų, tikrai magiškų valymosi būdų: kas turi pikšašių ar niežų, turi trumpam laikui įlisti į upę ar šiaip vandenį lauke, tai pasveiks (Šilavotas). Todėl tą dieną nors ratu pravėžose ar kokioj balelėj pasvolioja, jei nedrįsta dėl šalčio į vandenį listi, ir tai gerai Tverečius). O jai snigtų nusiprausti, tai vasarą Tokius išmaudymus dar dažniau daro Velykų rytą, niekam nematant, dar prieš saulės tėkėjimą, arba bent ketvirtadienį vandens į pirtį prineša dar saulei netekėjus. Ypač bus gera pirtis, jei ją iškūrensi vogtomis malkomis (Švenčionys).

Did. penktadienis yra Kristaus kančių diena. Todėl nekriačia trobų, kad Kristui akių neapkrėst, nevelėja kultuve, kad ledai javų neišmušt, nemala naminėm girnom, kad griausmas netrenkt (Liškiava).

Ir mirusių nepamirštama. Did. ketvirtadienį ir penktadienį sielos išeina iš skaistyklos ir vaikšto po pasaulį, todėl negalima apie jas blogai kalbėti (Utena). Velykų rytą valgant reikia nupilt tris šaukštus po stalu toms sieloms, kurių niekas neatsimena (Veisėjai). Pirmąją Velykų dieną po mišparų paprastai einama į kapus mirusių aplankyti (Kupiškis).

Did. šeštadienį šventinama ugnis ir vanduo. Senovėje naują pavasario ugnį įžiebdavo trindami sausas skalas. Tada namuose būdavo užgesinama ugnis ir iš naujo įžiebiamas židinys šia trinimu gautąja ugnimi. Ypač gerai veikianti ugnis bus tada, jei jai gauti priemonės buvo vogtos (plg. malkų vogimą). Bažnyčia šį trintinės ugnies paprotį smerkė dar 742 m. bet paskum ir pati ėmė šventinti skiltuvu išskeltą Velykų ugnį: Prancūzijoje ugnis šventinti pradėta VIII a. vidury. Vokietijoj XI a. Parnešę iš bažnyčios vešntos ugnies, žmonės ją išlaiko židinyje net iki kitų metų, tai griausmas namų nemuša (Tverečius). Velykų rytą ją apneša apie visus trobesius, kad iki kitų metų nesudegtų. Be to, jos neskolina, nes tada ji jau pasidaro nešventa ir neturi galios (Raseiniai). Su ja verda ir Velykų margučius.

Šventintos ugnies ir vandens parnešti paprastai siunčiamas piemuo. Visi žinome, koks susigrūdimas ir triukšmas kyla prie pašventinto vandens indo. Mat, kas pirmesnis pasisems, tas pirmiau apsidirbs tais metais (Igliauka). Be to bus riebūs šeimininko gyvuliai ir piemuo visuomet pirmas išgins laukan; o kai parneša namo degančią ugnį, tai arkliai kaip ugnis degs — bus riebūs ir greiti (Dūkštas). Šventintu vandeniu apšlaksto visus namų kampus ir gyvulius, geria nuo ligų, plaunasi — jau iš senovės vanduo, kaip ir ugnis, yra visokio nuvalymo simbolis.

Labai plačiai sutinkamas yra tikėjimas, kad Velykų rytą saulė tekėdama šoka: mainosi įvairiomis spalvomis, kilsta aukštyn ir vėl žemyn leidžiasi, ritinėjasi. Žmonės anksti keldavos ir eidavo žiūrėti, kaip saulė iš džiausmo šoka. Viena moteriškė sako: "Aš pati savo akim mačiau jaunystėje, o dabar nepastebėjau — gal mano nuodemingos akys jau to nemato". "Antalieptė). Taip saulė šoka tik Velykose ir Joninėse (rečiau Petrinėse).

Saulei tekant bažnyčioje vyksta prisikėlimo apeigos. Šventoriuje muša būgnus ir šaudo — labai sena priemonė piktoms dvasioms nuvyti. Tuo metu daroma įvairių burtų. Jau minėta, kad prieš saulės tekėjimą labai gerai yra nusimaudyti ar nors rasa veidą pasitrinti. Po prisikėlimo einant apie bažnyčią, reikia sukalbėti 9 poterius į šv. Antaną ir prieš tariant "amen" dar pasakyti "Kad nematyčiau savo akim lauku lekiančių ir žeme šliaužiančių" — tada per metus nematysi gyvatės ir nesutiksi vilko (Antalieptė). Šį burtą pasakiusi moteris pridūrė: "Taip mane mokė motina, užtai man neteko tų baisenybių matyti arba sutikti". Yra daroma ir šventvagiškų burtų, pvd., kas nori pralobti, turi eiti tris kartus apie bažnyčią, bet į priešingą pusę, rankoje laikyti sidabrinį rublį ir vis sakyti: 'Aš turiu parmozanską rublį' (Naujamiestis).

Velykų rytą šventina valgius. Jau nuo VII a. bažnyčioje buvo šventinami mėsiški valgiai, pirmoje eilėje avinėlio mėsa, vėliau jo vieta užėmė kumpis. Avinėlis - Kristaus simbolis, turįs ryšio su žydų passah. Velykų zuikis yra visai jaunas paprotys, vokiečiuose apie randame žinių tik nuo 1682 m., ir manoma kad kilo iš avinėlio, kai pastarasis Velykų pyraguose buvo neališkiai nulidytas: kepėjas buvo blogas skulptorius, avinėlis išėjo panašus į zuikį, o vaikams zuikutis labiau patiko, negu avinėlis. Kiaušiniai pradėti šventinti II a. Apie kiaušinių dažymą turima žinių tik nuo 1553 m Pas mus sakoma, kad kiaušinius dažo todel, kad Pono Dievo kūnas buvo sudaužytas žaliai mėlynai margas (Tauragė). Kai kur manoma, kad did. penktadienį ir šeštadienį sudėti kiaušiniai ir be pašventinimo yra šventi (neaišku dar, ar lietuviuose toks tikėjimas yra). Kiaušinis liaudies sąmonėje yra magiškas gyvybinės jėgos ir vaisingumo įsikūnijimas.

Velykų rytą po pamaldų, pasiėmus, švenčiankas, visi kuo greičiausiai skuba namo. Ne tik visur Lietuvoje, bet ir lenkuose, ir austruose (apie Grazą) yra tikima, kad kas pirmas parvažiuos Velykų rytą iš bažnyčios, tas pirmas tais metais apdirbs laukus "Seniau buvo baisios lenktynės namo važiuojant..., dar ir dabar pasilenktyniuoja, per kurias suardo ir vežimus ir lieka paskiausias (Liškiava).

Atsigavėjimas prasideda kiaušiniais. Šeimininkas atsistojęs prieš šventus pavekslus, pasako: "Mes atsigavim, tegul bėdos užsigavi" (Tverečius). Visi valgo po dalį vieno kiaušinio arba sumuša kiaušiniais. Jei kelią miške paklysi, reikia atsiminti, su kuo Velykose pirmą kiaušinį mušei, ir blūdas išnyks (Šiaulėnai, tas pats vokiečiuose). Kiaušinių lukštus vartoja burtams, o kad sėkęs kiaušiniais žaisti, tai vaikai susigauna peteliškę ir įsideda į kepurę

Atsigavėjus visi eina miegot. Tą dieną niekur nevaikšto į svečius ir, žinomo, nieko nedirba, tai didžiausia visų metų šventė: dargi galvos nešukuoja, aslos nešluoja (kitaip per metus būsią tušti aruodai, — Valkininkas). Tačiau jei nori burtą padaryti, reikia anksti Velykų rytą, dar visiems tebemiegant, nuogai išsirengus išluoti pirkę ir išpilti šiukšles į svetimą sąšlavyną, tada nebus blusų, jos nueis pas kaimyną (Alytus, tas pats pats vokiečiuose).

Antrą Velykų dieną yra linksmybės ir pramogų diena. Ypač pažymėtas paprotys — tai jaunimo supimasis supuoklėse. Be pramogos šis paprotys turi dar ir kitą prasmę: kad linai geriau derėtų — kas aukščiau užsimes, tai to linai augs didesni. Ypač šis paprotys yra gyvas rytų Lietuvoje: apie Audutiškį, Tverečių, Dieveniškį. Turime savotiškų velykinių sūpuoklinių dainų: jas dainuoja tik mergaitės, stovėdamos sūpuoklėse. Tokias dainas tik sūpuoklėse tedainuoja. Prie jų rinkdavosi visas kaimas, bet daugiausia jaunimas. "Kad nebus sūpuoklių, tai kur tada susirinksi?!" Štai viena tokia sūpuoklinė daina:

Supkit, meskit (2 k.)
Mane jauną,
Aukščiau, aukščiau (2 k.)
Už medelius.
Drūčiau, drūčiau (2 k.)
Už ąžuolą.
Ąžuolo lapai (2 k.)
Nubyrėjo,
Per upelį (2 k.)
Nutekėjo.
Upelė teka, (2 k.)
Lakštelius neša,
Mano bernelis (2 k.)
Žirgą balnoja.
Žirgą balnoja (2 k.)
Ir kamanoja.
Žirgą balnoja
Ir kamanoja,
Vainon išjoja.

M. Kazlauskienė, Adutiškis.

Dzūkuose nuo senų laikų yra toks paprotys: Pirmos Velykų dienos naktį vaikčioja "lalauninkai". Jie sveikina kaimynus ir renka dovanas. Jų programa susideda iš įdomaus dialogo, oracijos, giesmių ir dainų. Aiškiai galima išgirsti dvi apeigos dalis: daugiau religinė ir grynai pasaulietišką. Prie pastarosios tenka skirti dainas, vadinamas "lalinkomis," su būdingais refernais: "Rutele, rūta žalioji, "Vyneli, vynas žaliasai ir pan. Štai vienos tokios lalinkos pradžią:

Skrido, skrido du pilki karveliai,
Rūtele, rūta žalioji. (Refrenas).
Nešė, nešė ąžuolo šakeles.
Benešant, beskrendant šakelės iškrito
Vai ir užaugo du ąžuolėliai,
Ant tų ąžuolėlių aukso rasa krito.
— Išeik mergele, ant didžio dvarelio,
Tai ir patieski margą abrūsėlį,
Tai ir surinksi aukselio raselę,
Tai ir nusiprausi sau skaistų veidelį.
Tave pamylėjo iš dvaro ponas ir t.t.

S. Čaplikienė, Pilekalnio k. Merkinės v.

Tam tikras oracijas sako ir vaikai, einą kiaušiniaudami per kaimą. Duoti Velykose kiaušinius dovanomis savo gerbiamiemsiems ir mylimiems asmenims, yra labai paplitęs paprotys, randamas ne tik pas mus, bet ir kituose kraštuose.

Seniau švęsdavo ir trečią, net ir ketvirtą Velykų dieną, kurią vadindavo "ledų diena" — jei nešvęsi, tai ledai išmuš javus.

Taip atrodo. trumpai pažvelgus, velykinių papročių kilmė ir prasmė. Daugelis jų yra bendri visai Europai, ypač katalikų kraštams, ir daugelio jų šaknys siekia senus prieškrikščioniškus laikus.

IR DIDŽIAUSIAS GUDRUOLIS BE SPAUDOS — TAMSUOLIS

Margumynai

Miegas nebūtinas

Tie žmonės, kurie negali užmigti paprastai rūpinasi dėl to. Rūpintis nereikia, nes žmogus gulėdamas ramiai taip pat pasilsi, kaip ir miegodamas. Žmogaus kūnas poilsio metu pagamina tiek pat energijos, kiek pagamina miegant. Paprastas poilsis, sakoma, daugiau reikalingas žmogui negu miegas.

Vištiena

Jeigu tikėti statistika, tai paskutiniu metu Amerikos gyventojai daugiau suvalgo vištienos, negu bet kada istorijoje.

Patinka

Cukraus trūkumai Amerikoje kai kam nepatinka, o kai kam patinka. Paimkim pavyzdžiui cukrinių runkelių augintojus, Utah, Colorado ir Idaho valstybėse. Jie dabar daugiau cukraus runkeklių augins, daugiau jų parduos. Runkelių cukrus nė kiek nesiskiria skoniu nuo importuotų cukraus nendrių cukraus.

Miegas

Mokslininkai sako, kad tas žmogus, kuris miega ant dviejų pagalvių, ar ant vienos dvilinkos pagalvės yra protiškai aktingi, jie greitai susijaudina. Tuo tarpu kurie gali miegoti ant vienos ir dar mažos pagalvės, ir dažnai miega kniūpsti, jie yra ramųs ir šalto būdo žmonės. Persitikrinkit.

ISLANDIJA

Žmonės paprastai įsivaizduoja, kad Islandijoje labai šalta. Visai ne. Tarp rudens ir pavasario temperatūra Islandijoje vidutiniškai būna apie 32 laipsnių aukščiau zero. Tai stebėtinai minkštas klimatas taip arti atšiaurės. Pasirodo, kad Islandijoje ne šalta dėlto, kad Golfštromas prateka arti Islandijos.

DŽIOVINTI KIAUŠINIAI

Atidarius Panama Kanalą Amerikoje žuvo kiaušinių džiovinimo pramonė. Dabar ji vėl atgijo. Priežastis, dabartinis karas. Mat paskutiniu laiku į Angliją gabenama labai daug džiovintų kiaušinių. Kai kurie kiaušinių džiovintus kiaušinius ir vidaus rinvintus kiaušinius ir vdaus rinkai.

KRAMTOMOJI GUMA

Statistika parodo, kad didžiausias kramtomosios gumos (chewing gum) produkcija ir suvartojimas Amerikoje buvo 1937 metais. Tais metais kiekvienas Amerikos gyventojas proporcionaliai suvartojo 100 gabalėlių kramtomosios gumos.

STEBISI

Einąs Argentinoje pronacišką laikraštis El Pampero nuolatos gauna iš Kanados tiek popierio, kiek jam rekialinga, be jokių didelių sunkumų. Tuo tarpu visi kiti Argentinos laikaščiai tik per didelį vargą gauna užtektinai popierio savo laikraščiams spausdinti.

PIRKITE ŠIANDIEN!

JUMS reikia gero siūto, reikia gero overkoto ir tapkoto? Jūs norite turėti geros medžiagos ir gero darbo drabužius. Gal nežinote kur juos surasti?

VISA tai jųs įsigysite Jono Šimėno dirbtuvėje, "Factory to Wearer." Čia lietuvis lietuviui gamina viską, kas yra geriausia ir gražiausia. Būsit patenkinti.

TAIP, kainos jau kyla ir kils ateityje. Bet mūsų dirbtuvėje jūs gausite tikrai gerų ir tikrai pigių drabužių Atėję pas mus, ir kaimynam patarsit ateiti.

SAVO amate esame 25 metus. Ilga praktika, daugmeninė apyvarta mums leidžia daryti tai, ko negali daryti kiti mūsų kompetitoriai. Ateikit įsitikinti.

Mūsų dirbtuvėje yra erdvus Sales Room. Čia jums bus parinkti ir pritaikyti drabužiai — sulig skonio ir reikalo. Šį ir sekamą mėnesį specialus išpardavimas geros kokybės siūtų, sport kotų, slacks, overkotų ir tapkotų. Pirkite šiandien, kol turit iš ko pasirinkti ir kainos dar mažos.

JONAS ŠIMĖNAS turi atskirą drabužių sandėlį New Yorke — 79 Fifth Ave., tarp 15 ir 16 gatvių. Važiuojant į sandėlį išlipt Union Square stotyje. Telefonu šaukit: GRamercy 7-1688-9.

NORINTIEJI pasiekti mūsų dirbtuvę imkite sekamų linijų traukinius ir išlipkite pažymėtose stotyse: I. R. T. linija važiuojant išlipkit Hunters Point Avenue stotyje, po mūsų dirbtuve; Independent Crosstown linija važiuojant išlipkit 21st Street-Van Alst stotyje, arba Queens Plaza stotyje, nuo kurios dirbtuvė tik 4 blokai. Lorimer St. ir Graham Ave. gatvekariais važiuokit iki sustos — tik kelios minutės eiti.

DIRBTUVĖ atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro. Norint susisiekti telefonu šaukit: STillwell 4-6540.

John Simen MANUFACTURERS OF MEN'S CLOTHES
21-10 49th Avenue, Long Island City, N. Y.

HELL OVER PARADISE

We awoke on Sunday morning, December 7th, to the roar of dive bombers and the detonation of bombs. Our neighbors yelled, "It's war!" But we refused to believe that war had been brought right to our doorstep. While we watched, we said, "Why, such a thing is impossible! It can't happen to us! This must be only simulated warfare. These are just necessary maneuvers, but it seems to us that more consideration should be shown for the civilian population."

A strong tradewind was blowing. Black billowing clouds rolled up and out of the Pearl Harbor area and poured seaward. Wasp-like planes were diving and circulating these clouds. "What a smoke screen they are laying down to conceal Pearl Harbor!" we remarked. So we turned on the radio to learn what all the fuss was about. An excited announcer kept repeating over and over again: "Get off the streets, and don't use the telephone. We'll let you know soon what it is all about." and then a long, long time afterward: "This is an emergency. Get your cars off the roads. Park them on the lawns if you have to but get them off the roads. Go home and stay home. This is the real McCoy. Oahu is under enemy attack. We are not fooling. This is the real thing."

So, believe it or not, this was something else besides maneuvers. We hoisted the colors to our masthead and climbed up the ratlines, the better to see where the bombs were falling. Some of them landed outside the reef astern of our KUALOA, sending geyesers high into the air. Our ships were out there with guns pointed skyward, blazing away at the planes which kept circling and gaining altitude. These ships were dodging falling bombs by swift dashes. When one of them made a quick turn, it seemed to lie almost flat on its side.

Many bombs fell inland, some harmlessly, others causing sudden fires. It was spectacular and thrilling but it made us angry. If we only had guns — guns that could reach those planes, we, too, would blaze away at them. We cursed our individual futility. But we still muttered. "I don't believe it. It doesn't make sense. It just isn't possible." Then, over the radio, we heard the governor declare martial law in the Islands, and the radio went off the air.

Don't blame us overmuch for our disbelief. We had often been told that in the event of war, even in the Pacific, Hawaii would be the safest place in the world. In fact, it was considered so safe that shiploads of defense workers and service personel families were continually unloaded here, causing a sudden leap in population, in rentals, in food and commodity prices, Honolulu became a boom town. Those of us who were neither in boom business or on defense jobs found it increasingly difficult to make both ends meet on our Honolulu salaries. This condition had forced me to resign my position with the University and accept a defense job about a week previous to the Jap attack on Pearl Harbor.

So here we were being smacked on the chin and we didn't quite believe that it was happining to us.

Towards dusk all defense workers were ordered to report for duty. So I left Tary and Lorna on the KUALO and reported to a newly created area of the U. S. Engineers. Here trench work and invasion repelling preparations were going on in the dark at a hectic pace. A few hours before dawn, orders were issued to move elsewhere. Switchboards were dismantaled, trucks were loaded and crawled away without lights in long guarded convoys. I was left in charge of some materials until trucks could return to haul more stuff away.

Then an officer discovered that 756 cases of dynamite had been left behind. I located a truck but couldn't start it. Someone else came along and got it going and over to the dynamite. Filipinos handed the cases up and two of us stacked them in the truck. My helper disappeared. I stood by until another officer came along to whom I could tell my story. But there wasn't a truck driver around. Could I drive it? I knew nothing about these seven or eight-shift things, but I'd try. He said to take it to so-and-so, and "should you hear planes, park the truck under some wide-spreading tree, get away from it, and stand by until they're gone." And he, too, disappeared.

So I fussed around with the gear shift until I got it moving forward. I found the next shift. After that the gears kept clashing but I had to leave well enough alone and rumble along cautiously. Just about the time I'd get her rolling, some sentry would pop up out of the dark and stop me. Too much was too much — there should be some passward and I found it — it was "dynamite." No more stops were necessary.

As for getting out at the approach of planes, the racket of that truck drowned out everything. So I said: "Nuts to the damned planes. If a bomb hit this load, I wouldn't know anything about it anyway." I leaned over the wheel, peering into the darkness, and kept her rumbling along.

When I reached my destination, they didn't want me and dynamite or any part of us around. A major instructed me to take the load up a valley, park it under a tree, preferably away from houses, get away a few hundred feet and stand by. I did, but it started to rain so I crawled back into the truck's cab and tried to sleep in spite of the mosquitoes. Twice before dawn I heard planes overhead and hoped they were ours. After noon the following day, I eventually got rid of my dynamite load but did not reach the Kualoa before daylight on Tuesday morning.

We receive all manner of questions from our Mainland friends. Many of them it is best not to answer. As regards cruising, pleasure craft are moored for the duration. I'm on defense work for the duration unless I step into uniform again. It is quite probably that most of our local Japanese-Americans are loyal; we've had no report of authenticated cases of sabotage yet. We are under martial law. Some of you bemoan half-hour blackouts; we laugh about this — you don't know anything about blackouts; there have been no lights in the Islands since the Jap attack. Violators are heavily penalized. Indentification cards are required of everyone and persons without proper authorization are not permitted on the road after dark. Gasoline is stringently rationed. There is no joyriding, no visiting. Trafic violations call for stiff fines. Liquor sales have been prohibited (a system of licensing has just been inaugurated 2-25-42). We work all day and rush home — there are no amusements for us. This is no doubt hard on many but the KUALOA,s crew doesn't mind it as we have so many interests on our boat home, which is perfectly blacked out, that it keeps us well-occupied — in fact, too much so.

Every effort is being made here towards fortifying the Islands and preparing for an unscrupulous enemy's next move. When he strikes, it will be suddenly but the Islands will be prepared. Meanwhile, Islanders are neither frantic nor in the doldrums of despondency. They manage to live as normally as is possible under the circumstances. It appears to them that Coast people are much more jittery. Hawaii is the front line of attack but so what? If and when the second attack comes, the preparations are made — meanwhile the training goes on under a huge war program and you may be sure the Islands will render a good account of themselves.

Aloha from the TRUMAN TRIO.

Vytautas Brazevičius,
Fred E. Truman.

Honolulu.

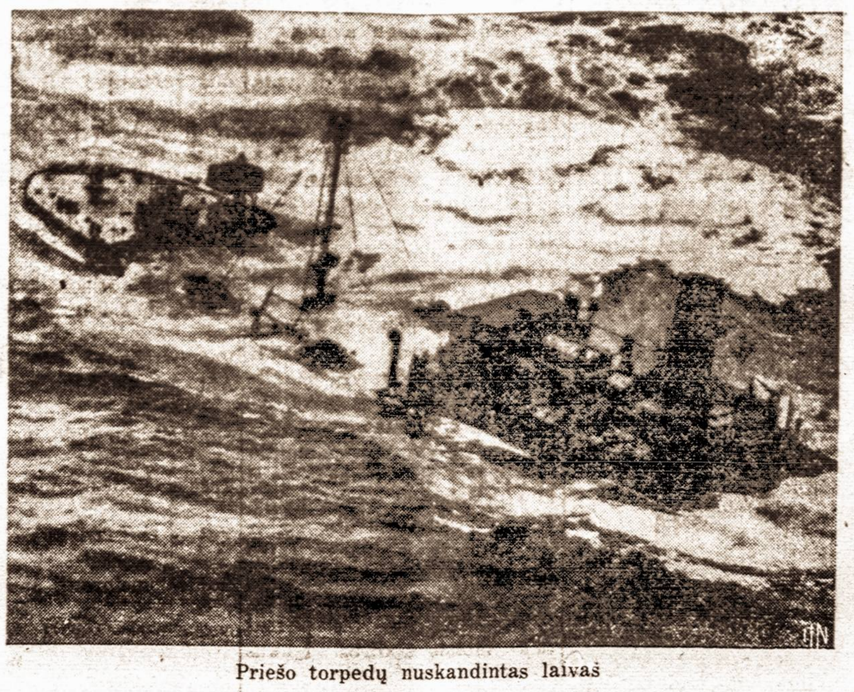

Priešo torpedų nuskandintas laivas

SPAUDOS ŽODIS — AUKSO GIJA, KURIA SIEJAMA ŽMONIJA.

Hartford Ave. Lunch
A. ŠVIRINAS, sav.
Geriausios rūšies likeris, vynas ir alus
Mūsų restaurane patiekiamas puikiausias maistas
Visados draugiška nuotaika, skubus ir geras patarnavimas.
36 Hartford Avenue,
New Britain, Conn.
Tel.: 6639

Universal Package Store
M. S. DAUNIS, sav.
Aviriausių rūšių degtinė, vynas ir alus
Kreipkitės į mus — geriausias patarnavimas.
235 Elm Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 2036

LIETUVIAI ADVOKATAI

JOHN W. ANSELL
15 Park Row
New York, N. Y.
WOrth 2-3497

R. JOHN UREVICH
55 Liberty St.,
New York, N. Y.
REctor 2-4194

S. BREDIS
197 Havemeyer St.
Brooklyn, N. Y.
EVergreen 7-9394

CL. VOKETAITIS
66 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-3622

WM. J. DRAKE
225 Broadway,
New York, N. Y.
REctor 2-5917

ALF. J. WENTZ
219 South 4th St.,
Brooklyn, N. Y.
STagg 2-7177

K. JURGĖLA
359 Union Ave.
Brooklyn, N. Y.
EVergreen 7-1199

ANTHONY WESLAN
16 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
CUmberland 6-1260

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, sav.
Tai didžiausia ir gražiausia pasižmonėjimo vieta vakarinėje miesto dalyje.
63rd St. at Woodland Ave.
Philadelphia, Pa.
Tel.: SARatoga 9656
WEST 4117

Jonas Sutkaitis,
LAIKRODININKAS, sako:
Laikas ir erdvė — didžiausi žmogaus priešai. Bet, turėdamas gerą, teisingą laikrodį ir, naudodamas moderniškomis susisiekimo priemonėmis, žmogus įveikė savo priešus.
KULTŪRINGAS ŽMOGUS NEGALI GYVENTI BE LAIKRODŽIO
JONAS SUTKAITIS
449 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

PARK FLORIST
GĖLININKAS
MOTIEJUS MAŽEIKA, SAV.
79-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel.: VIrginia 9-3112
Gėlės įvairioms progoms: laidotuvėms, vestuvėms, baliams ir t.t.
Taip pat nuomojam palmes.

For Victory... Buy U. S. DEFENSE BONDS STAMPS

Vienybės atstovas
SCRANTON, PA.
W. A. MEŠKŪNAS
132 W. Market St.

ANTANAS DAUKANTAS
Tony's Bar & Restaurant
948-950 JAMAICA AVE.
Tel. AP. 7-9793
RESTAURANAS IR BARAS
Didelė, graži salė vestuvėms, parėms, šokiams ir kitokioms pramogoms
★
GERAS PATARNAVIM
JAUKI NUOTAIKA
TONY'S BAR & GRILL
ANTANAS DAUKANTAS, sav.
948-950 Jamaica Ave. Cypress Hills,
Brooklyn, N. Y.

HENRY'S
SALDAINIŲ IR LEDŲ KRAUTUVĖ
199 GRAND STREET BROOKLYN,, N. Y.
(šale Vienybės)
GARDŪS NAMIE GAMINTI LEDAI. GERIAUSIOS RŲSIES SALDAINIAI, ĮVAIRŪS UŽKANDŽIAI, SODĖ
Pietūs tarp 12 ir 2 val.
HENRY FICK, Sav.
Tel. EVergreen 4-8848

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėliomis ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų
Tel. EV. 4-9458

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
499 Grand Street
(Dantų Gydytojas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel.: ofiso STagg 2-0706
Namų—JAmaica 6-3834

DR. A. J. STALONAS
218 Ridgewood Ave.
Brooklyn, N. Y.
Valandos:
1—2 p. p.
6—8 vakare
Tel. APligate 7-1433
arba Academy 2-7400

DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
(DANTŲ GYDYTOJAS)
VALANDOS
9—12 rytę
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

DR. ADAM V. VALMUS
(Dantų Gydytojas)
705 Fourth Ave.
Tarp 22 ir 23 gatvės
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS
10 val. ryto iki 8 vak.
Penktadieniais ir Šeštadieniais pagal susitarimą

KULBOKŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ
(SUMNER-HART LIQUOR STORE)
132 SUMNER AVE., BROOKLYN, N. Y.
Lietuvis perka pas lietuvį!
Brooklyniečiam pažįstami Kulbokai visados yra pasiruošę patarnauti su geriausios rūšies degtine, vynu ir gerais importuotais gėrimais.
PRISTATOMA Į NAMUS
Tel.: EVergreen 8-7047
Lic. No. L1030

COMPLIMENTS OF
SCHOLES BAKING, Inc.
V. LUKAS, Prop.

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona
SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802
Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keiksai pristatomi į visas Brooklyno miesto ir apylinkės dalis.
Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus.
Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilmių pyragų

KARIUOMENĖS DIENA BALANDŽIO 6

Prezidentas Rooseveltas, paskelbdamas balandžio 6 d. Kariuomenės Dieną, prižadėjo, kad Amerika, jeigu visi atliks savo pareigas, laimės šį karą, kaip laimėjo visus karus, kuriuose ji dalyvavo.

Pranešime su proklamacija, prezidentas rimtai įspėjo J. Valst. žmones, jog šis didžiausias iš visų karų palies kiekvieno amerikiečio gyvenimą, ir kad mes visi turime prisidėti prie bendro saugumo, dideliu pasiaukavimu.

Prezidentas sakė, kad tauta, sujaudinta "Ašies viliugystė ir atsižadėjimu visų idealų garbės, teisybės ir dorovės, kuriuos kaip laisva tauta po Dievu mes gerbiame," pradėjo mobilizuoti piliečių armiją iš visų luomų ir rengiasi "įvykdyti tą pergalę, kuri bus laisvės ir taikos tvirtovė."

Kad mūsų ginkluotos jėgos būtų tinkamai parengtos pergalei, Prezidentas Rooseveltas patarė Amerikos gyventojams rimtai pagalvoti apie jų pačių milžinišką atsakomybę.

Jis pareiškė, kad kurie veikia už linijų pasiryžusiai nutartų, "jog jie darys viską kas bus galima kuogreičiausiai pagaminti ginklus ir karo reikmenis, kurie būtinai reikalingi piliečių armijai."

Prezidento proklamacija skambėjo taip:

"Paskelbiau balandžio 6 d., Armijos Dieną. Šiemet diena reikšmingesnė negu kada nors buvo. Mes dalyvaujame visuotiname kare apgynimui mūsų teisių ir laisvių.

"Armijos Diena tampa faktinai visapasaulinio karo diena. Tai diena, kurioje visi mūsų piliečiai civiliniuose darbuose turi remti mūsų ginkluotas jėgas, nes tik suvienytomis pastangomis, visų mūsų jėgų: armijos, laivyno ir civilinių žmonių, turėsime tą galybę, kuri sunaikins mūsų priešą.

"Niekada mūsų visoj 165 metų istorijoj, kaip laisvos respublikos, mūsų ginkluotos jėgos tiek daug mums reiškė. Esame didžiausiame kare, karas kuris palies kiekvieną iš mūsų.

"Mes laimėsime šį karą, kaip mes laimėjome kiekvieną karą, kuriame dayvavome. Mes kovojame su bendra jėga laisvų vyrų. Lincolno žodžiai — žmonių (jėga), (tarnauja) žmonėms, dėl Jungt. Valst. liaudies.

"Mūsų armija yra laisvės medžio milžiniška šaka. Yra gyva dalis Amerikos tradicijų, tradicijos, kuri prasidėjo su Israel Putnam, kuris apleido savo žagrę Naujoj Anglijoj ir stvėrė šautuvą kovoti prie Bunker Hill. Šioj tradicijoj, vyrai visų amžių visada apleido savo ramius darbus kovoti už tą, kas jiems yra brangiausia nuo Lexington iki Argonne.

"Taikos laiku mes nelaikome milžinišką stovinčią armiją, kuri galėtų išgązdinti mūsų kaimynus ir prislėgti žmones. Bet kada tironas iš užjūrių grąsina mūsų laisvei, mūsų piliečiai pasirengę kalti ir vartoti ginklus, reikalingus mūsų piliečiams kareiviams, mūsų draugams, mūsų giminėms ir kaimynams, ir vyrams visų mūsų ginkluotų jėgų, kuriuos mes pagerbiame Kariuomenės Dieną."

VIDAUS FRONTAS IR MES

Šiemet pavasaris reiškia daugiau negu gamtos atbudimą. Kada galvojama apie pavasarį ir kaitrą, prisimena ir pavasarinėmis priešo puolimai, naujos ofenzyvos. Neabejojamai mūsų priešai išbandys naujas ofenzyvas karo frontuose ir laikinai mums teks pergyventi blogų žinių periodą. Bet tik laikinai, nes mes pradėjome savo didįjį pavasarinį ofenzyvą namų fronte — milžiniškas pastangas gaminti ginklus, kurie pagelbės mums ir mūsų talkininkams paimti ofenzyvą visuose frontuose.

Šiandien visame krašte vyksta pasitarimai tarp pramonės darbininkų, administratorių ir ginkluotų jėgų vadovybės. Šitie pasitarimai turi tik vieną tikslą: įvesti tokią darbo sistemą, kad kiekviena ranka, kiekviena galva, kiekviena mašina iki aukščiausio laipsnio dirbtų karinei gamybai.

Tai vidaus ofenzyvai vadovauja Karo produkcijos taryba. Jos darbas paliečia mus visus. Tuo tarpu sulaikyti prekių kainų kilimą veikia vadinamas Kainų administratorius, kurio pareiga yra prižiūrėti, kad produktų ir prekių kainos perdaug nekiltų. Karo produkcijos vadovybės tikslas visus taikos fabrikus, visas dirbtuves pritaikytas taikos metui, paversti į karo produkcijos įmones. Tai Produkcijai reikia medžiagos ir čia mes visi turime prisidėti kuo galime. Reikia taupyti visokią medžiagą, reikia vengti bereikalingo medžiagos eikvojimo. Mums reikia taupyt seną gumą, metalą popierį ir atiduoti visą tai rinkėjams, kurie pristatys į dirbtuves.

Prieš kurį laiką Kainų administratorius įvykdė du žingsnius, kurie pagelbės kovai su kainų kilimu. OPA padėjo 90% kiaulienos produktų, daugiau, kaip pusę mėsos atsargos, po 60 dienų maksimu urmo kainos įstatymu. Kainų administratorius taip pat nustatė kainas medvilniai, "rayon" kurios paskutiniu laiku labai kilo. Toks Kainų administratoriaus patvarkymas turėtų sulaikyti kainų kilimą krautuvėse, bet jeigu to nepakaktų, tai Kainų administratorius gali nustatyti kiek krautuvės už tuos produktus gali prašyti.

Kada galvojame apie trūkumus, apie suvaržymus, neužmirškime, kad Jungtinės Amerikos Valstybės turi valgydinti, rėdyti ir visu kuo aprūpinti ne tik savo karines jėgas, bet aprūpinti maistų ir kitais reikmenimis tas valstybes, kurios šiandien kartu su mumis kariauja mūsų priešus.

Neseniai buvo paskelbta kiek reikės pagalbos mūsų talkininkams. Tame pranešime pasakyta, kad iki šiol mūsų alijantai yra gavę už $2,500,000 vertės visokių reikmenų, tačiau to toli gražu neužtenka persverti jėgas mūsų pusėn. Įvairių produktų reikia pasiųsti mūsų talkininkams daug daugiau.

Visa tai užtikrinti, visas kraštas, visi žmonės turi prisidėti ir dirbti.

NAUJOS PERMAINOS GAMYBOJE

Po gegužės 1 d. nebus gaminama taip vadinamų "juke boxes" (muzikos rekordams mašinėlės) ir balandžio 1 d. išsibaigs "nylon" moterų kojinės, rašomosios mašinėlės jau skirstomos, skalbimo mašinų produkcija baigsis geg. 15 d. ir didžiuma geriausios odos bus vartojama tik pagaminti armijai batus. Bal. 22d. paskutiniai radijai ir radijo-fonografijos kombinacijos bus išneštos iš fabrikų į sandelius.

Visos šios permainos įvyksta dėl militarinių reikalavimų, moterys dėvės medvilnės ir rayon medžiagas todel, kad nylon prisidėjo prie ginkluotų jėgų parašiutinio audeklo — rašomųjų mašinėlių ir radijo fabrikai dabar gamina ginklus ir militarinius radijo.

Amerikos ūkis pradeda savo svarbų pavasarinį vajų dėl maisto produkcijos. Karo Produkcijos Tarybos įsakymas sustabdė gamybą ūkio traktorių, kurie vartoja gumines padangas gegužės 1 d. Fabrikantai turės grįžti prie gaminimo plieno — ratų, bet vienu būdu arba kitu mes surinksime derlių ir pagaminsime tankus.

Viena sritis, kur Karo produkcijos taryba nenori įvykdinti per didelę permainą yra moterų madose. Karo Produkcijos Taryba išėmė užlenkimus (cuffs) iš vyrų kelnių taupinti vilną, bet ateinantis įsakymas dėl moterų rūbų bus "įšaldinti dabartinį siluetą". Tas reiškia, kad moterys dėvės tinkamus rubus, kurie greitai neišeis iš mados.

TRUMPAI IŠ KOLONIJŲ

Baltijos Amerikos draugija Bostone vasario 22 d. surengė koncertą ir susirinkimą, kuris įvyko Tarptautiniam Institute. Pirmininkavo adv. Šalna. Lietuviškąją koncertinę programos dalį išpildė Anelė Bratėnaitė. Šalia latvių ir estų rengimo komitete buvo šie lietuviai: J. Tuinila, dr. A. Kapočius, dr. F. Galinis ir kiti. Pramoga pavyko puikiausiai.

Pereitą sekmadienį Worcesteryje, Mass. lankėsi Sandaros redaktorius Vaidyla. Ta proga jam buvo surengtas jaukus pobūvis. Vėliau jis grįžo į Chicagą.

Neseniai iš New Yorko į New Britain, Conn. atvykęs Povilas Samulėnas susižiedavo su Elena Suraučiūte. Vestuvės įvyks po poros savaičių.

Chicagoje lietuvių tarpe eina smarki agitacija balsuoti už adv. Antaną A. Olį, kuris republikonų sąrašu kandidatuoja į teisėjus. Visi lietuviai raginami balsuoti už jį.

Racine, Wisconsin lietuviai surengė pramogą Amerikos Raudonajam Kryžiui. Surinko 40.43, kurie įteikti Raudonajam Kryžiui.

Chicagietis kompozitorius A. Vanagaitis su žmona jau kuris laikas vieši Floridoje. Floridoje šiemet yra nemažai lietuvių ir iš kitų kolonijų.

Chicagietė J. Misurevičienė neseniai gavo laišką iš tolimo Sibiro, kur gyvena jos ištremtoji pažįstama jauna lietuvaitė. Laiškas keliavo tris mėnesius. Ji prašo pagalbos, ypač drabužių.

Šiomis dienomis Chicago Sun talpino pasikalbėjimą su p. J. Tubeliene, kuri iš Clevelando nuvyko į Chicagą Raudonojo Kryžiaus reikalais. Pasikalbėjime p. Tubelienė pareiškė, jog visi lietuviai šian dien žiūri į Prezidentą Rooseveltą, kaip pereito karo metu žiūrėjo į Prezidentą Wilsoną. Lietuviai tikisi, kad Amerika pagelbės Lietuvai nusikratyti verguvės.

JUOZO MARTINAIČIO
Gėlių Krautuvė
272 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitoms progoms.
Tel.: Evergreen 4-9737

VELYKŲ ŠVENTĖMS

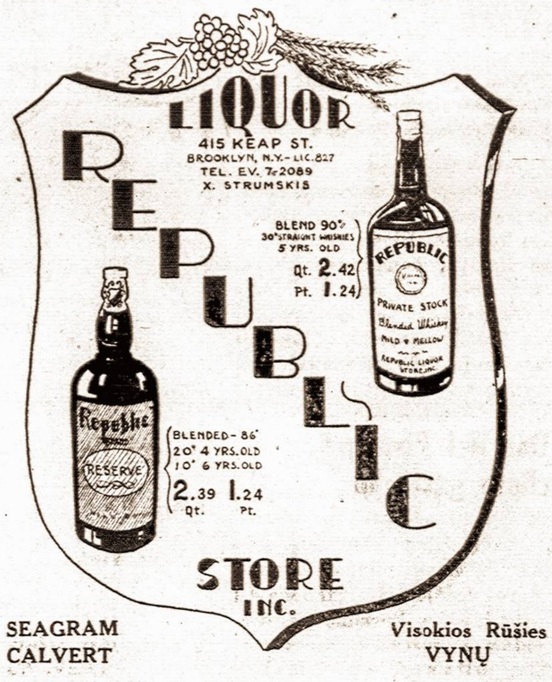

SEAGRAM CALVERT
OLD OVERHOLT CARSTAIRS 4-5 $2.65—pint $1.66
IMPERIAL
Visokios Rūšies VYNŲ
Ir Importuotų KONIAKŲ

LIETUVIŠKA
ALUDĖ
KARŠTI UŽKANDŽIAI
KASDIEN
★
Patogi vieta užėjimui su MOTERIMIS
★
RHEINGOLD Extra Dry Alus. — Didelis pasirinkimas visokių gėrimų
Juozapas Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Vyrai, Moterys! Seni, 40, 50, 60 metų! Pagyvenkite!

Jauskitės daug jaunesnis, pilni smarkumo. Nekaltinkit savo amžiaus, kad jaučiatės išsisėmę, nusidėvėję, susmukę. Tūkstančiai stebisi, ką biskis pasismarkinimo su Ostrex padaro. Jame yra abelnieji stiprylai dažnai reikalingi po 40 m. — kūnam, kuriem trūksta geležies, kalkių phosphate, Vitamino B1. 73 metų amžiaus daktaras rašo: "Aš pats jį vartojau. Pasekmės puikios." Specialis supažindinantis kiekis Ostrex Toinc Tablets kaštuoja tik 35c. Nesijausk sušmukęs, senas. Pradėk jaustis smarkesnis ir jaunesnis nuo pat šios dienos. Parsiduoda visose gerose vaistinėse.

BABYLON HOTEL
Pr. ir A. Lapės, sav.
Babylon, Long Island, N. Y.
Nepamirškite, kad jūs — laukiamas svečias
Kur jūs rasite gražesnę vietą, kaip
BABYLON HOTEL
Tel.: Babylon 1449

STANLEY GRILL
PAUL USONIS, sav.
RESTAURANAS IR BARAS
Geriausi gėrimai ir alus
KVIEČIAME
642 Stanley Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 6872

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Įsteigta 1882 m.
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: EV. 7--2043

Velykinės Degtinės ir Vyno Specials

Šventėms pirkite degtinę ir vyną ten, kur jūs tikrai gaunate geriausios rūšies — pigiausiomis kainomis. Ta vieta yra:

MANHATTAN LIQUOR STORE

Vėliausiomis žiniomis Kongresas dabar svarsto naują įstatymą, kuris apdės po $2.00 mokesčių ant kiekvieno galiono degtinės. Tas įstatymas greičiausia bus įvykdytas. Mūsų kainos dar vis žemos įskaitant ir plačiai žinomas degtinių rūšis:

Calverts
Schenley's
Three Feathers
Wilson's
Park and Tilfords
Old Overholt
Mt. Vernon
Seagrams
Green River
Carstairs

Čia yra kelios degtinių rūšys — švenčių "specials":

CABIN BROOK KENTUCKY STRAIGHT BOURBON WHISKY——
85 proof — $1.89 už kvortą — reguliarė kaina $2.89

COBBS CREEK 86.8 probf ——
$1.98 už kvortą — reguliarė kaina $3.29

PURE CALIFORNIA WINE — PORT SHERRY, MUSCATEL WHITHALL Brand
$1.39 už galioną — reguliarė kaina $1.89.

ATSIMINKITE, KAD ŠIAS KAINAS GAUNATE
MANHATTAN LIQUOR STORE
264 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Didžiausia, patikimiausia ir žemiausių kainų degtinės krautuvė Williamsburge
Lic. L886

The Logan Inn, Inc.
A. Mikalauskas, prez.
M. Stalonis, ižd.
RESTORANAS IR BARAS
Įvairiausi gėrimai
Pirmos rūšies maistas
Draugiška nuotaika
PRAŠOME:
3296 Atlantic Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: AP. 7-9674

JEIGU LAIKRAŠČIAI KAM JUOKAS — TAS BUS AKLAS KAIP APUOKAS.

I. BANAS SIGNS
Ign. Banasevičius, Dailininkas.
Daromos įvairios iškabos auksinėmis ir kitokiomis raidėmis
Visokie meno darbai atliekami greitai, gerai ir pigiai
Kreipkitės:
IGN. BANASEVIČIUS
350 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Medus

žmogaus sveikatai, negu Cukrui brangstant ir mažėjant, patartina įsigyti gryno, naturalaus bičių medaus. medus yra šimtą sykių naudingesnis vartoja medų, niekados neserga sloga. Medus yra netik maistas, bet ir vaistas nes jame nėra jokių bakterijų. Tikrai gero lietuviško medaus galite gauti Vienybės įstaigoje, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SANDELIS VISOKIŲ ŽOLIŲ IR KNYGŲ

Aukso Altoriukas (Tilžės) paprastu apdaru 60c
Ta pati knyga, Celuloido gražiu apdaru $1.60
Vainikėlis, maža maldų knygelė 50c
Kantičkos, visokių giesmių knyga $1.75
Katekizmai ir Ministrantūra 25c
Gydyklos nuo Baimės Mirties — su daug paveikslų 50c
Pontsko Piloto Galas 10c
Apie Dangų, Saulę ir Mėnesį 10c
Kabalas arba Saliamono .... Išmintis 15c
Girtuoklių Gadzinkos 15c
Tūkstantis naktų. 1-ma dalis 50c
Sapnų Knyga, apdaryta, su paveikslais $1.60
Lengvas Būdas Išmokti angliškai kalbėti be kito pagelbos 35c
Mikaldos Pranašavimai 25c
Istorija Seno ir Naujo Testamento, su paveikslais 25c
Sveikata Ligoniams, knygelė, aprašo visokias žoles, kokios kam tinkamos 25c
Karvės, jų nauda ir kaip padaryt gerus sūrius 25c

ŽOLĖS

Dusulio Arbata 50c; Nervų arbata 85c; Vidurių Valytojas 60c; Plaukų Apsaugotojas nuo pleiskanų ir pražilimo 60c; Moterų mėn. reguliatorius 60c; Kosulio ir Kokliušo Arbata 60c; Kraujo Valytojas 60c; Peršalimo ir Kataro Arbata 85c; Trajankės, stambių ir gerų šaknų 60c; Cukrinės Ligos (diabetes) Arbata 85c; Vyriškumo pataisymas, žolės 85c; Arbata dėl sumenkimo diktuoliams 85c: Vandeninės Ligos Arbata 60c; Inkstų ir Akmenėlių arbata 60c.

M. ZUKAITIS
333 Dean St.,
Spencerport, N. Y.

VIENYBĖ

Vienybė Dėkoja Savo Draugams

Vienybės koncertas jau praėjęs, bet žmonės jo dar vis nepamiršta. Negalima pamiršti Pirmyn choro, kuris tokiu puikiu dainavimu tiesiog nustebino New Yorko ir jo apylinkių lietuvius. Bet kalbant apie puikią Vienybės koncerto programą, kuri buvo atlikta Pirmyn choro dėka, kartu negalima pamiršti ir tų vienybiečių, kurie taip pasiaukojusiai dirbo.

Pirmiausia tenka padėkoti visiems tiems vienybiečiams, mūsų draugams ir draugėms, kurie pasiaukojusiai dirbo, kad svečiai iš Chicagos, Pirmyn choro nariai, čia būtų tinkamai ir nuoširdžiai priimti. Taigi, dėkojame priėmimo komteto pirmininkui Vyt. Abraičiui, kaip ir garbės pirmininkui Juozui Ginkui, kuris visados buvo žinomas, kaip nuoširdus jaunimo draugas. Svečiams pavaišinti ypač daug darbavosi U. Bacevičienė, ponia Marsh, St. Jurevičiūtė, E. Jurgelienė, Aldona Kundrotaitė, J. Kuboka, A Jezavitas, p-lė Zostautaitė Bernotaitė, Puidokas, Augutytė ir k.

Šia pačia proga, nuoširdi padėka tenka visiems tiems asmenims, kurie malonėjo su savo automobiliais atvežti svečius iš stoties. Tam tikslui automobilius paskolino Garšva (net du), Motūza, Aromiskis, Kulbokai, Misiūnai, Bakūnai, Andriulevičius, Trečiokienė ir k.

Taip pat dėkojam Ant. Vikrikui, P. Mikalauškui ir Juozui Ginkui, nepasigailėjusiems priėmimo komitetui padovanoti įvairių valgomųjų daiktų.

Reiškiama padėka Ad. Gudaičiui, J. Andriui, J. Šnirui Lesevičiui, Garšvai, Lapienei Daukantaitei ir k., malonėjusiems pasidarbuoti koncerto metu.

Visiems šiems asmenim Vienybės įstaiga taria nuoširdų ačiu.

Uždrausta rūkyti ant miesto prieplaukų

Apsaugoti miesto prieplaukas, aerodromus ir sandėlius nuo sabotažo ir netikėtų gaisrų, miesto valdyba priėmė įstatymą griežtai uždrausti rūkyti ant visų miesto prieplaukų, prie sandėlių, aerodromų ir kitur, kur yra greitai uždegamoji medžiaga. Kas tokiose vietose rūkys ir bus užtiktas bus nubaustas $50 pabauda arba 30 dienų kalėjimo.

For VICTORY
BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS STAMPS

Lietuviai automobilio nelaimėje

Kovo 29 d. Bronxo lietuviai Adolfas Bložis su žmona sunkiai sužeisti automobilio nelaimėje. Tą dieną A. Bložis su žmona, aplankę vieną prietelį ligoninėje, važiavo namo. Netoli namų į jų automobilį atsimušė labai greitai važiavęs taksi. Nelaimėje Bložienės koja nulaužta, o Bložiui sužalota krūtinė ir strėnos. Bložienė nugabenta į Fordham ligoninę, o Bložis į Post Graduate ligoninę.

Sužeistieji labai gerai žinomi Bronxo lietuviams, nes jie visuomet dalyvavo lietuvių veikime. Bložis yra Bronxo lietuvių demokratų klubo pirmininkas. Dabar laikinai turėsime būti be pirmininko iki Bložis pasveiks. Linkime jam ir jo žmonai greitai pasveikti.

Dar dėl Pirmyn choro gastrolių

Praėjusiame Vienybės numeryje buvo įdėtas Pirmyn choro vedėjo K. Steponavičiaus laiškas, kuriame jis, dėkodamas newyorkiečiams už šiltą priėmimą, tarp kita ko, pamini ir tas aukas, kurios buvo surinktos koncerte. K. Steponavičius sako:

"Baigdami, norim pareikšti ypatingą dėkingumą Vienybės koncerto publikai, kuri mums įteikė $230.62 kelionės išlėšų dalį padengti."

Betgi, ne del Steponavičiaus kaltės, korektūros klaidai įsibrovus, nepaduota teisinga suma. Iš tikrųjų buvo surinkta ne $230.62, bet **$238.62.** Visa ši suma, kaip ir pats Pirmyn vedėjas rašo, tuojau jam buvo įteikta. Tuo buvo bent dalinai pamokėtos išlaidos, kurias pirmyniečiams teko pakelti.

Tokiu būdu del koncerto sėkmingumo tenka dėkoti net keturioms pusėms, padariusioms gražaus pasiaukojimo. Pati Vienybės įstaiga buvo pirmutinė pasiaukojusi Ji iš anksto Pirmyn chorui pasiuntė pusę kelionės išlaidų. Pirmyn choro nariai vėliau pamokėjo kitą pusę. Pirmyn chorui priimti, Brooklyne buvo sudarytas komitetas, kuris, iš savo pusės, vėl aukojosi. Komiteto nariai sudėjo atitinkama suma, kurios dėka svečiai buvo tinkamai priimti.

Be to, Piliečių Klubo vedėjas Juozas Zakarauskas tam tikslui davė nemokamai salę. Galiausiai koncerto publika atidavė savo dalį, sumesdama taip puikiai dainavusiam chorui dar $238.62 dovanų.

Šio bendro pasiaukojimo dėka, kovo 8 d. įvyko toks puikus Vienybės koncertas, kurio rytinių valstybių lietuviai ilgai nepamirš.

Rep.

Pavasario nuotaika ūkyje

Newyorkiečiai sudarė Lietuvių Tautinę Tarybą

Sekmadienį, kovo 29 dieną Balkan salėj, New Yorke įvyko New Yorko ir apylinkės lietuvių veikėjų išrinktos komisijos susirinkimas.

Susirinkimas užgyrė vardą Lietuvių Tautinės Tarybos ir išrinko pastovią valdybą: pirm. V. F. Jankauskas, vicepirm. A. S. Trečiokas, sekret. J. Steponaitis,, iždin. V. Ambrozevičius.

Lietuvių Tautinė Taryba šauks draugijų atstovų ir pavienių veikėjų susirinkimą gegužės 24 d., Hotel New Yorker, New Yorke. Kvietimo laiškai jau siuntinėjami, taip pat daromi kiti prisirengimai.

Reikalui esant į Lietuvių Tautinę Tarybą galima kreipties pirmininko adresu, V. Jankauskas, 1226 Bloomfield St., Hoboken, N. J., arba sekret., J. Steponaitis, 495 Grand St., Brocklyn, N. Y.

Sekret.

Filmos

Kas iki šiol nematė filmų apie karą ir Lietuvą, dabar turės progos jų pamatyti Brooklyne.

Velykų pirmą ir antrą dieną, balandžio 5 ir 6 d., jos bus rodomos Baliženčio salėje, Ten Eyck ir Lorimer Sts., Brooklyne.

Penktadienį ir šeštadienį, balandžio 10 ir 11 d. Piliečių klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyne. Visur pradžia 7 val. 30 min. vakare.

Trečiadienį, balandžio 8 d., šv. Jurgio parapijos salėj, 207 York St., Brooklyne.

Filmas rodo Motūzas, o aiškina J. Valaitis.

Šiomis dienomis Lawrence, Mass. mirė darbštus veikėjas Pranas Puidokas, 82 metų amžiaus. Jis Lawrence išgyveno per 40 metų.

SKAITYTOJAI, KOOPERUOKITE

Anksčiau rašėme ir prašėme Vienybės skaitytojų nevilkinti prenumeratų mokesčius už laikraštį. Tą darėme svarbiais sumetimais, būtent, kad karui kilus žymiai pabrango laikraštinis ir kitoks popieris, sumažėjo garsinimų, o ir aplamai už garsinimus pajamos žymiai sumažėjo. Firmos, kurios anksčiau skelbdavosi laikraščuose, dabar nesiskelbia, nes produktų neturi ar gamina produktus karo reikalams, kurių skelbti nėra reikalo. Tokiu būdu mes ir kiti laikraščiai buvome priversti padidinti prenumeratos kainas ir prašyti prenumeratorių tuojau, išsibaigus prenumeratai, užmokėti.

Mes neabejojame, kad mūsų skaitytojai gerai supranta, jog laikraštį be pinigų niekas negali išleisti, o jeigu skaitytojai vilkins su prenumeratos mokesčiu, tai tiesioginiai kliudo normaliam laikraščio išleidimui.

Todėl pakartotinai prašome mūsų skaitytojų, kurie iki šiol dar neužsimokėjo prenumeratos, dabar, nevilkinant užmokėti. Laikraštis, kuris beveik iš skaitytojų gyvena negali apsieiti be pačių skaitytojų kooperacijos.

Atsiminkite, kad mums reikia mokėti algas darbininkams ir tarnautojams; reikia pirkti popierą, reikia mokėti pašto išlaidas, reikia prižiūrėti ir taisyti mašinas, reikia mokėti nuomą, už šviesą, kurą ir visą kitą. Kiti mūsų ne laukia todėl patys taip sutvarkykite savo prenumeratos mokėjimą, kad ir mums ne reikėtų laukti.

Pereitą kartą daugelis skaitytojų užmokėjo savo prenumeratas, tikimės, kad ir šį kartą jei ne visi, tai bent didžiuma mums kooperuos ir tuojau pasiųs savo čekį ar pinigus už Vienybę.

Administracija

Naujam linotipui įsigyti

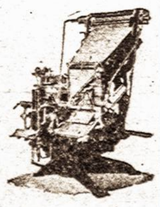

J. Belskis
Philadelphia, Pa. 1.00
A. J. Kaniušis
Philadelphia, Pa. 9.00
T. Laurutienė
Philadelphia, Pa. 2.00
J. Streliackas
Philadelphia, Pa. 2.00
K. Žemaitis
Philadelphia, Pa 25.00
J. Olšauskas
Amsterdam, N. Y. 1.00
P. Sargelis
Amsterdam, N. Y. 1.00
P. Lalas
Amsterdam, N. Y. 1.00
J. Bublinskas
Amsterdam, N. Y. 1.00
A. Lukšys
Amsterdam, N. Y. 1.00
V. Rusovas
Amsterdam, N. Y. 1.00
J. Ramanauskas
Philadelphia, Pa. 3.00
A. Janušonis
Worcester, Mass. 1.00
J. Dunauskas
Union City, Conn. 1.00
A. Pakinkis
Brooklyn, N. Y. 2.00
S. Bulota
Silver Creek, Pa. 6.00
P. Gribienė
Chicago, Ill. 1.00
J. Karol
Brooklyn, N. Y. 1.00
W. Dilis
E. Orange, N. J. 5.00
J. Zanavičius
Watertown, Conn. 1.00
O. Kyburienė
Brooklyn, N. Y. 1.00

VIENINGAI REMKIME RAUDONAJĮ KRYŽIŲ!

ELIZABETH, N. J. — Pagaliau ir mes Elizabetho lietuviai pabudę iš miego galime su džiaugsmu pranešti visai lietuvių spaudai, kad beveik visos Elizabetho visuomeniškos draugijos patriotiškai, kaip ir pridera šios šalies lojaliams piliečiams, rengiasi prie didžio parengimo, baliaus, Amerikos Raudonojo Kryžiaus naudai, balandžio 25 dieną, Liberty Hall, 269 Second St., Elizabethe.

Pradiniame susirinkime kovo 11 d. Laisvės svetainėje dalyvavo atstovai nuo šių draugijų: šv. Petro ir Povilo, šv. Rožančiaus, šv. Jurgio, Brolių ir Seserų, Aušros, Piliečių klubo, Sodality Girls, šv. Kazimiero ir kitų organizacijų.

Daugelis atstovų draugijų vardu paaukavo iš savo iždo po $10 tiesioginiai perduoti Amerikos Raudonajam Kryžiui.

Tai puikus pradinis darbas!

Programa nutarta turėti maž daug tokia: pakviesti pasakyti po įžanginę kalbą vietinį Amerikos Raud. Kryž. atstovą, vietinį kleboną, kun. J. Simonaitį, teisėją McGuire ir miesto majorą Kirk. Taip pat kviesti grupę kareivių iš vietinės sargybos dalies.

Posėdžiui pirmininkavo Mr. Petručionis, o vicepirmininkavo Mr. Ch. Bernotas. Anglų kalbai sekretoriavo Mrs. Chekanavičienė, o lietuvių — D. Krutis. Spaudos reikalams paskirta abu sekretoriai.

Nutarta į šį darbą kviesti visas kitas lietuvių organizacijas.

Kitas susirinkimas nutarta laikyti balandžio 13, 8 val. vakare, Lietuvių Laisvės svetainėje, 269 Second St. Visi darban, pagelbai Raudonajam Kryžiui!

D. Krutis.

Aušros Vartų parapijos balius

Lietuvių draugijos New Yorke bendrai rengia Aušros Vartų parapijos naudai balių ir šokius, kurie įvyks balandžio 26 d. parapijos salėje, 568 Broome St., New Yorke. Įėjimas į salę prie Holland tunelio. Įžanga į šokius 55 c. Į bankietą $1.65. Šokiams gros Joe Garbo orkestras.

Mirė Petronėlė Sutkaitienė

PHILADELPHIA, Pa.—Plačiai čia žinomo viengenčio J. Sutkaičio žmona a. a. Petronėlė Sutkaitienė, kovo 26 d. mirė, o pirmadienį, kovo 30 d. iš šv. Jurgio bažnyčios palaidota šv. Kryžiaus kapinėsė. Ją laidojo gerai visiems žinomas graborius Juozas Kavaliauskas.

Velykų proga sveikina
ANTANAS VIKRIKAS
Mėsinė ir Valgomieji Daiktai,
123-125 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel. E V.8-2818

Velykų proga sveikinu visus kostumerius!
ANTANAS COLUCCI,
Grand Barber Shop
170 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Smulkūs skelbimai

Paieškau kambarį ir moterį kuri galėtų prižiurėti mažą kudikį. Rašykite: V. S. 261 N. 7-th St., Box D 4 Brooklyn, N. Y.

PARDUODAMA

Parsiduoda namas, — 10 Cady St., Amsterdam, N. Y Namas 1 šeimynos — 8 kambariai, pigus ir patogus, vidury miesto. Kreipkitės aukščiau pažymėtu adresu. (3)

Parsiduoda bučernė ir grosernė geroj vietoj apgyventa lietuviais. Biznis geras per 25 metus daromas. Pardavimo priežastis liga. Kreipkitės laiškų ar asmeniškai.

A. GRIVERT,
142 Schuyler Ave.,
Kearny, N. J. (14)

RADIJO ŽINIOS

J. J. Stukas
Radijo programos vedėjas

Šie lietuviai minėjo savo gimtadienį Newarke:

Kastancija Kasparienė, Regina Morkytė, Morta Andruškienė. Linkime joms ilgiausių metų.

Vincas Musikavičius išėjo tarnauti kariuomenėje. Kearniečiai linki jam geriausių pasekmių tarnyboje.

Stuko radijo programa pardavė apsigynimo bonų New Jersey lietuviams už virš $10,000. Sekantieji pirko bonus stambesnėmis sumomis:

Prakapai iš Newarko už $2,000. Paukščiai iš Nutley už $1,650. Richkų šeima iš Hillside, už $1,500. Peldūnų šeima iš Newarko, už $1,425. Leonas Yurkus iš Kearny, už $1,000. Šv. Jurgio dr-ja iš Newarko, už $1,000. Kazakevičių šeima iš Newarko, už $150. Matulevičiai iš Newarko, už $650. Diliai iš East Orange, už $500.

Pirkite Apsigynimo Bonų kiek tik galite. Jeigu Amerika laimės, tai mūsų Lietuva laimės!

Sveiki sulaukę šventų Velykų! Žmonės Amerikoje linksminasi. Bet Velykos šiemet nebus tokios, kaip pereitais metais, ar prieš keleta metų. Šiandien baisi karo padėtis. Europoje ir Azijoje žmonės žudosi. Karas, badas ir biaurumas. Amerikoje dar galime kiek pasilinksminti, bet taip ilgai nebus. Jau pritrūksta cukraus, gumos, geležies, gasolino ir kitų daiktų, kurių visuomet buvo užtektinai. Ar ilgai taip bus, nežinia, tik laikas mums pasakys. Per šias Velykų šventes viskas užtektinai blogai ir nežinom ar bus blogiau per kitas Velykas. Taip pat nežinom ar sulauksime kitų Velykų. Remkime Ameriką ir jos idealus, pirkime bonus. Tokiu būdu galėsime sulauksime kitų šventų Velykų!

Radijo koncertas Newarke

Balandžio 26 d. Newarke, Lietuvių salėje, 180-2 New York Ave. Newarko Lietuvos Garsai radijo draugija ir choras rengia koncertą, kuriame bus statoma operetė "Brolžudys." Pradžia lygiai 4 val. po pietų. Įžanga 55c., o rezervuotos vietos 80c. su mokesčiais.

Koncerto rengimui vadovauja Newarko radijo programos vedėjas J. J. Stukas.

KAD IR GRAŽŲ ŠVARKĄ DĖVĖSI, O LAIKRAŠTĮ NESKAITYSI, NIEKAS TAVĘS NEGERBS.

TARZANAS IR TARZELĖ — Edgar Rice Burroughs

Sando, kuriam likimas netikėtai pavedė Tarzelę auginti jaunąją džiunglių mergytę išmokino neapkęsti vyrų. Jis bandė įtikinti, kad visi vyrai yra jos blogiausi priešai.

Sando tai darė, kad ji kuo toliausia laikytusi nuo Butawos kraugerių. Bet svarbiausia priežastis — jis bijojo, kad vieną dieną ateis baltas žmogus ir atims iš jo Tarzele.

Sandai nieko nežinant baltas žmogus kaip tik į džiungles jau atvyko ir ieškojo Tarzelės. To baltojo žmogaus tikslas — džiunglių gražuolę nužudyti.

Tarzelė taip pat nieko apie baltąjį žmogų nežinodama slaptai traukė į tą pusę, kur matėsi misteriška ugnis. Ten buvo baltojo žmogaus stovykla.

toliau— žiūrėkite kitame Vienybės numery